

Ársreikningur 2024

*Eftirlaunasjóður FÍA
Borgartúni 19
105 Reykjavík*

Kennitala: 650376-0809

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra.....	3
Áritun óháðs endurskoðanda.....	6
Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.....	9
Efnahagsreikningur.....	10
Yfirlit um sjóðstreymi.....	11
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu.....	12
Skýringar.....	13
Kennitölur - Fimm ára yfirlit.....	32
Ófjárhagslegar upplýsingar.....	34
Fjárfestingarstefna 2025 - Útdráttur.....	36
Stjórnarháttayfirlýsing.....	37

SKÝRSLA STJÓRNAR OG FRAMKVÆMDASTJÓRA

Meginstarfsemi sjóðsins

Eftirlaunasjóður FÍA starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 og hefur til þess fullgilt starfsleyfi. Meginstarfsemi sjóðsins felst í rekstri samtryggingasjóðs. Sjóðurinn hefur um árabíl verið aðili að samkomulagi við aðra lífeyrissjóði til að tryggja áhættudreifingu vegna ákveðinna þætti tryggingaverndar en á árinu 2024 var því samkomulagi sagt upp.

Starfsemin á árinu

Alls greiddu að meðaltali 828 sjóðfélagar iðgjöld til sjóðsins á árinu. Iðgjöld námu alls 3.025,8 milljónum kr. og hækkuðu um 10,9% frá fyrra ári. Lífeyrisgreiðslur sjóðsins á árinu námu 1.894,4 milljónum kr. og hækkuðu um 8,5% frá fyrra ári. Lífeyrisþegar voru 257 á árinu og í árslok 2024 áttu 1.320 sjóðfélagar réttindi í sjóðnum. Laun til framkvæmdatjóra, stjórnar og endurskoðunarnefndar námu 29,3 milljónum kr. á árinu 2024.

Í febrúarmánuði 2024 var gerður ráðningarsamningur við framkvæmdastjóra sjóðsins en áður hafði hann verið starfsmaður Arion banka, sem annast rekstur sjóðsins. Þessi breyting er tilkomin vegna kröfu fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands sem gerir kröfu um að beint ráðningarsamband sé á milli stjórnar lífeyrissjóðs og framkvæmdastjóra

Árið 2024 var allt í senn viðburðaríkt og krefjandi. Það einkenndist af háu vaxtastigi og lækkandi verðbólgu. Þrátt fyrir mikla óvissu vegna ríkisfjármála, eldsumbrota, kjarasamninga og kosninga endaði árið nokkuð vel á verðbréfamörkuðum. Markaðsaðstæður síðustu ára undirstrika mikilvægi þess að vera með dreift eignasafn til þess að standast sveiflur á mörkuðum. Fjárfestingarstefna EFÍA sem sett er af stjórn sjóðsins miðar að góðri dreifingu eignaflokka með það að markmiði að dreifa áhættu.

Vaxtalækkunarferli Seðlabankans hófst í október sl. og lækkandi verðbólgutaktur gefur vonir um eðlilegra vaxtastig á næstu misserum. Sú þróun hefur ótvírætt jákvæð áhrif á verðbréfamarkaðinn. Með lækkun stýrivaxta mynduðust betri skilyrði fyrir fjárfesta á skuldabréfamarkaði en einnig varð töluverð aukning í fjárfestingum erlendra aðila í lengri óverðtryggðum skuldabréfum. Í lok árs stóðu stýrivextir í 8,5% eftir að hafa lækkað um 0,75 prósentustig og verðbólgan lækkaði úr 6,7% í 4,8% á árinu 2024. Nafnávöxtun verðtryggðra ríkisskuldabréfa var á bilinu 7,4% til 8,5% á árinu en óverðtryggðra 5,5% til 8,9%. Verðþróun og ávöxtun skuldabréfa var þó nokkuð stöðug á árinu, þrátt fyrir lækkun stýrivaxta.

Framan af ári var innlendi hlutabréfamarkaðurinn heldur krefjandi en það dró til tíðinda þegar vaxtalækkunarferli SÍ hófst og félög fóru að skila inn sterkum uppgjörom á þriðja ársfjórðungi. Gengi flestra félaga tók þá að hækka, drifið áfram af væntingum um frekari vaxtalækkanir auk þess sem sameining JBT og Marel jók flæði sem hafði jákvæð áhrif á markaðinn. Úrvalsvísitala Kauphallar Íslands (OMX15CAP) hækkaði um 15,9% á árinu 2024. Erlendir hlutabréfamarkaðir sýndu áfram jákvæða þróun og ávöxtun reyndist mjög góð þrátt fyrir áskoranir á borð við efnahagslega óvissu, stríðsátök og forsetakosningar. Heimsvísitala hlutabréfa (MWXO) hækkaði um 17% í bandaríkjadal á árinu 2024 en jókst enn frekar, eða um 19,7%, í íslenskum krónum. Ávöxtun hefur líkt og áður, verið drifin áfram af fáum tæknifyrirtækjum en væntingar um vöxt, þróun og nýtingu gervigreindar hafa verið lykilþættir í þessari þróun. Jafnframt hefur eftirspurn eftir ákveðnum vörum og þjónustu haldist sterk, sem hefur stutt við hlutabréfaverð alþjóðlegra fyrirtækja.

Í lok nóvember 2024 kvað Hæstiréttur upp dóm í máli sem höfðað hafði verið gegn LIVE lífeyrissjóði. Með því lauk máli sem valdið hafði óvissu um breytingu á ákvæði í samþykktum LIVE lífeyrissjóðs sem varðar umreikning áunninna lífeyrisréttinda vegna spár um hækkanir lífaldur. Málið snerti EFÍA þar sem álíka breyting hafði verið gerð á samþykktum EFÍA af sama tilefni. Hæstiréttur hafnaði málsástæðunum og sýknaði LIVE lífeyrissjóð. Dómur Hæstaréttar er fordæmisgefandi fyrir EFÍA og aðra lífeyrissjóði landsins. Ekki er þörf á að grípa til neinnar ráðstafana hjá EFÍA í kjölfar dómsins og er málinu lokið.

Eftir afar góða ávöxtun undanfarin ár voru árin 2022 og 2023 erfið. Á árinu 2024 var nafnávöxtun eignasafnsins jákvæð um 11,07% að markaðsvirði en það samsvarar 6,02% jákvæðri raunávöxtun.

Tryggingafræðileg úttekt var gerð á stöðu sjóðsins miðað við árslok 2024. Samkvæmt útreikningum tryggingastærðfræðings á áunnum réttindum sjóðfélaga í árslok námu heildarskuldbindingar sjóðsins 108.182,2 milljónum kr. miðað við 3,5% vexti. Séu eignir sjóðsins metnar með sama hætti nema þær 107.086,6 milljónum kr. eða 1% lægri fjárhæð en skuldbindingarnar.

SKÝRSLA STJÓRNAR OG FRAMKVÆMDASTJÓRA

Atburðir eftir reikningsskiladag

Þann 10. apríl 2025 lauk langvinnu máli í tengslum við ÍL-sjóð. Upphaf þess máls má rekja til yfirlýsingar þáverandi fjármála- og efnahagsráðherra í október 2022 það sem hann taldi rétt að eiga samtal við eigendur skuldabréfa og kanna grundvöll samninga um uppgjör og slit á ÍL-sjóði. Fjármálaráðherra sagði við sama tækifæri að sá möguleiki væri til staðar að slíta sjóðnum með lagasetningu og ráðstafa eignum hans til skuldauppgjörs ef ekki gengi að semja um uppgjör.

Mál þróuðust með þeim hætti að í febrúar mánuði 2024 hófust formlegar viðræður um uppgjör á skuldabréfum sjóðsins. Viðræðurnar voru í höndum nefndar sem skipuð var ráðgjöfum 18 lífeyrissjóða (m.a. EFÍA) og ráðgjöfum tilnefndum af fjármála- og efnahagsráðherra. Þeim viðræðum lauk með því að nefndin lagði fram tillögu um að ÍL-sjóði gæti gert skuldabréfin upp gagnvart lífeyrissjóðunum með því að afhenda þeim tilteknar eignir. Til þess að þetta gæti gengið upp þurfti að breyta skilmálum skuldabréfanna. Tillaga þess efnis var lögð fyrir eigendur HFF skuldabréfa á fundum sem haldnir voru 10. apríl sl. þar sem tillagan var samþykkt. EFÍA var meðal þeirra lífeyrissjóða sem samþykkti tillöguna. Þessi niðurstaða þýðir að uppgjörsvirði íbúðabréfanna í eignasafni EFÍA verður um 281 milljónum kr. hærra en kröfuvirði þeirra, eða sem nemur 0,32% að teknu tilliti til hlutfalls af eignasafni EFÍA.

Það er álit stjórnar sjóðsins að allar upplýsingar, sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu hans í árslok, rekstrarárangri ársins og fjárhagslegri þróun, komi fram í ársreikningnum.

Hrein eign

Hrein eign sjóðsins nam 68.611 milljónum kr. í árslok 2024 og hefur hækkað á árinu úr 60.696 milljónum kr. eða um 7.915 milljón kr.

Reykjavík, 30. apríl 2025

Stjórn og framkvæmdastjóri Eftirlaunasjóðs FÍA staðfesta hér með ársreikning þennan með rafrænni undirskrift sinni.

Stjórn

Sturla Ómarsson, stjórnarformaður
Kjartan Jónsson, varaformaður stjórnar
Magnús Jón Magnússon, meðstjórnandi
Salvör Egilsdóttir, meðstjórnandi
Sigrún Hjartardóttir, meðstjórnandi

Framkvæmdastjóri

Guðmundur Thorlacius Ragnarsson

SKÝRSLA STJÓRNAR OG FRAMKVÆMDASTJÓRA

Karænar undirritaðar

Undirritað af:
Sturla Ómarsson
1309725359
Dags: 30.04.2025
Tími: 16:01:01
Ástæða: Samþykkt
Signet ID: aeaa6ac6-
a74a-48d6-9f53-
c1fe82edc3a2

Undirritað af:
Magnús Jón Magnússon
0612852539
Dags: 30.04.2025
Tími: 15:36:37
Ástæða: Samþykkt
Signet ID: aeaa6ac6-
a74a-48d6-9f53-
c1fe82edc3a2

Undirritað af:
Salvör Egilsdóttir
2702852449
Dags: 30.04.2025
Tími: 15:55:01
Ástæða: Samþykkt
Signet ID: aeaa6ac6-
a74a-48d6-9f53-
c1fe82edc3a2

Undirritað af:
Kjartan Jónsson
2003744369
Dags: 30.04.2025
Tími: 15:54:08
Ástæða: Samþykkt
Signet ID: aeaa6ac6-
a74a-48d6-9f53-
c1fe82edc3a2

Undirritað af:
Sigrún Hjartardóttir
1411764049
Dags: 30.04.2025
Tími: 15:24:13
Ástæða: Samþykkt
Signet ID: aeaa6ac6-
a74a-48d6-9f53-
c1fe82edc3a2

Undirritað af:
Guðmundur Thorlacius
Ragnarsson
0703702989
Dags: 30.04.2025
Tími: 15:53:22
Ástæða: Samþykkt
Signet ID: aeaa6ac6-
a74a-48d6-9f53-
c1fe82edc3a2

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Til stjórnar og sjóðfélaga í Eftirlaunasjóði FÍA

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Eftirlaunasjóðs FÍA („sjóðurinn“) fyrir árið 2024. Ársreikningurinn hefur að geyma yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning 31. desember 2024, yfirlit um sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu samtryggingardeildar, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af breytingu á hreinni eign sjóðsins á árinu 2024, efnahag hans 31. desember 2024 og breytingu á handbæru fé á árinu 2024, í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Álit okkar á ársreikningnum er í samræmi við innihald endurskoðunarskýrslu sem við höfum afhent endurskoðunarnefnd sjóðsins í samræmi við 11. gr. reglugerðar Evrópusambandsins nr. 537/2014.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla (ISA) en nánar er gerð grein fyrir ábyrgð okkar í kaflanum Ábyrgð endurskoðanda. Við uppfyllum ákvæði siðareglna endurskoðenda á Íslandi og teljumst því óháð sjóðnum. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Megináherslur við endurskoðunina

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði, sem að okkar faglega mati, hafa mesta þýðingu við endurskoðun okkar á ársreikningi sjóðsins árið 2024. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á ársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi áliti á honum. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

Eftirfarandi atriði teljum við vera lykilatriði í endurskoðun okkar:

Skráning á lykilatriði í endurskoðuninni	Hvernig var brugðist við lykilatriði í endurskoðun
Mat á öðru og þriðja þreps fjáreignum Sjá umfjöllun um mikilvægar reikningsskilaaðferðir í skýringu 1.8 bls 14 og skýringu 6.5. á bls. 24: Við höfum skilgreint mat á þriðja þreps fjáreignum sem lykilatriði við endurskoðun okkar vegna ársins 2024. Með þriðja þreps fjáreignum er átt við eignir sem metnar eru til gangvirkis með verðmatsaðferð sem byggir á forsendum sem ekki teljast auðrekjanlegar. Mat á þriðja þreps fjáreignum er oft á tíðum háð mikilli óvissu þar sem forsendur sem matið byggir á eru ekki auðrekjanlegar og háð mati stjórnenda að miklu leyti. Hver breyta í forsendum matsins getur haft veruleg áhrif á afkomu og efnahag sjóðsins.	Sem hluti af endurskoðun okkar fórum við yfir aðferðafræði sjóðsins við mat á þriðja þreps fjáreignum og samkvæmni þess við lög og reglur. Við yfirförum ferli sjóðsins við greiningu og mat á forsendum sem notaðar eru í verðmötum ásamt því að skoða verðmatslíkön sem stuðst er við. Við tókum úrtak fjáreigna til skoðunar, þar sem sérstök áhersla var lögð á stærstu og áhættumestu eignirnar. Við þessa skoðun var verðmatssérfræðingur notaður til aðstoðar.
Mat og nákvæmni á tryggingafræðilegri stöðu Sjá umfjöllun um tryggingafræðilega stöðu sjóðsins á yfirliti um tryggingafræðilega stöðu samtryggingardeildar í skýringum 7.1 á bls.25. Við höfum skilgreint mat og framsetningu á tryggingafræðilegri stöðu sem lykilatriði við endurskoðun okkar á árinu 2024. Tryggingafræðileg staða er myndað af útreiknaðri lífeyrisskuldbindingu og eignum til að mæta lífeyrisskuldbindingunni. Við útreikning á lífeyrisskuldbindingu sjóðsins þarf forsendur en þær forsendur eru að hluta til staðlaðar. Tryggingafræðileg staða er reiknuð út af tryggingastærðfræðingi sem ráðinn er af stjórn sjóðsins.	Til að bregðast við þessu lykilatriði í endurskoðuninni framkvæmdum við eftirfarandi aðgerðir: Mátum óhæði og hæfni tryggingastærðfræðings sjóðsins sem ráðinn var af stjórn. Við máttum ferlið við gagnaöflun tryggingastærðfræðingsins gagnvart sjóðnum. Við máttum ferlið og aðferðafræðina við útreikning tryggingafræðilegrar stöðu sjóðsins. Við völdum úrtak sjóðsfélaga og röktum þau stök í skuldbindinguna til að staðfesta tilvist.

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Skráning á lykilatriði í endurskoðuninni, frh.	Hvernig var brugðist við lykilatriði í endurskoðun, frh.
Mat og nákvæmni á tryggingafræðilegri stöðu, frh. Heildareignir sjóðsins námu 107.086,6 millj. kr. og heildarskuldbindingar námu 108.182,2 millj. kr. í lok ársins 2024. Skuldbindingar umfram eignir námu því 1.095,6 millj. kr. í lok ársins 2024 samanborið við 6.507,4 millj. í lok ársins 2023.	Framkvæmdum greiningaraðgerðir og samanburðargreiningu á forsendum og á skuldbindingunni. Fórum yfir endurmat eigna með verðmatssérfræðingi

Aðrar upplýsingar

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir öllum upplýsingum sem sjóðurinn birtir, jafnt með ársreikningi sem öðrum upplýsingum. Álit okkar nær ekki til annarra upplýsinga sem sjóðurinn gefur út en tilgreint er hér að ofan. Aðrar upplýsingar eru t.a.m. ófjárhagslegar upplýsingar, fjárfestingastefna, stjórnarháttaryfirlýsing og skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra (ekki umfram það sem álit okkar segir til um hér að neðan). Staðfestum við því ekki þær upplýsingar sem þar er að finna. Hvað ábyrgð okkar varðar felst hún í yfirllestri á efni og innihaldi og athugun á því hvort um verulegt ósamræmi sé að ræða milli þeirra og ársreikningsins.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem að lágmarki ber að veita samkvæmt lögum um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir innra eftirliti við gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins er stjórn og framkvæmdastjóri ábyrg fyrir mati á rekstrarhæfi sjóðsins. Ef vafi leikur á rekstrarhæfi skal gerð grein fyrir því í ársreikningnum með viðeigandi skýringum og greint frá því hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema ákveðið hafi verið að leysa sjóðinn upp eða hætta starfsemi, eða engir aðrir raunhæfir kostir fyrir hendi en að gera það.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg vissu er nokkuð hátt stig vissu, en það tryggir ekki að endurskoðun sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið til vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, stakar eða samanlagðar.

Sem hluti af endurskoðuninni sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, beitem við faglegu mati (e. professional judgment) og viðhöfum faglega tortryggni (e. professional skepticism). Eftirfarandi er einnig hluti af endurskoðun okkar á ársreikningi sjóðsins:

- Greina og meta hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, skipuleggja og framkvæma endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflun endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals og misvísandi framsetningu ársreikningsins, að einhverju sé viljandi sleppt eða að innra eftirlit sé ekki virt.
- Afla skilnings á innra eftirliti, ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits sjóðsins, heldur í þeim tilgangi að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir.
- Meta hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Ábyrgð endurskoðanda, frh.

- Meta hvort forsendan um rekstrarhæfi eigi við, hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið vafa um rekstrarhæfi. Ef við teljum að vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi ber okkur að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar. Atburðir eða aðstæður eftir dagsetningu áritunar geta þannig valdið óvissu um rekstrarhæfi sjóðsins.
- Meta hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum og leggja mat á framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins með tilliti til glöggrar myndar, skýringum þar á meðal.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar auk verulegra atriða sem upp komu í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti, ef við á.

Við höfum afhent stjórn endurskoðunarskýrslu þar sem gerð er grein fyrir þessum atriðum og er hún í samræmi við áritun þessa.

Við höfum ekki veitt sjóðnum þjónustu sem telst óheimilt að veita samhliða endurskoðun í samræmi við lög um endurskoðendur. Við höfum einnig afhent endurskoðunarnefnd staðfestingu á að við uppfyllum ákvæði siðareglna er varðar óhæði. Við höfum jafnframt komið á framfæri upplýsingum um tengsl eða aðra þætti sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og hvaða varúðarráðstafanir við höfum stuðst við til að tryggja óhæði okkar, ef við á.

Af þeim atriðum sem við upplýstum framkvæmdastjóra og endurskoðunarnefnd um lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuninni á yfirstandandi ári og eru það lykilatriði endurskoðunarinnar. Við gerum grein fyrir þessum atriðum í áritun okkar nema lög og reglur heimila ekki slíka upplýsingagjöf. Í undantekningartilfellum kunnum við að greina ekki frá slíkum atriðum ef við metum það svo að neikvæðar afleiðingar af slíkri upplýsingagjöf vegi þyngra en hagsmunir almennings af upplýsingunum.

Við vorum kjörnir endurskoðendur í fyrsta skiptið á árinu 2020. Endurskoðun ársins 2024 er því fimmta samfellda reikningsárið okkar sem endurskoðendur.

Fyrir hönd Grant Thornton endurskoðunar ehf.

Reykjavík, 30. apríl 2025

Davíð Arnar Einarsson
lögiltur endurskoðandi

Ársreikningur Eftirlaunasjóðs FÍA fyrir árið 2024 er rafrænt undirritaður af endurskoðanda.

Undirritað af:
Davíð Arnar Einarsson
1601784269
Dags: 30.04.2025
Tími: 15:50:31
Ástæða: Samþykkt
Signet ID: aeaa6ac6-
a74a-48d6-9f53-
c1fe82edc3a2

YFIRLIT UM BREYTINGU Á HREINNI EIGN TIL GREIÐSLU LÍFEYRIS 2024

	Skýr.	2024	2023
Iðgjöld	1.4;2		
Iðgjöld sjóðfélaga		741.063	672.304
Iðgjöld launagreiðenda		2.269.888	2.043.911
Flutningur í og úr sjóði		482	67
		<u>3.011.433</u>	<u>2.716.282</u>
Sérstök aukaframlög	2.1	14.339	11.360
		<u>3.025.772</u>	<u>2.727.642</u>
Lífeyrir	1.5;3		
Heildarfjárhæð lífeyris	3.1	1.860.312	1.687.643
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	3.2	18.663	16.325
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	3.3	481	239
Tryggingakostnaður	3.4	14.937	42.147
		<u>1.894.393</u>	<u>1.746.354</u>
Hreinar fjárfestingartekjur/(gjöld)	1.6;4		
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	4.1-2	4.656.871	2.634.721
Hreinar tekjur af skuldabréfum	4.3	2.279.758	1.515.134
Aðrar fjárfestingartekjur:			
Vaxtatekjur af handbæru fé		50.210	52.935
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		3.862	2.381
Ýmsar fjárfestingartekjur		293	18.809
Fjárfestingargjöld	4.4	(67.750)	(58.141)
		<u>6.923.244</u>	<u>4.165.839</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	1.7;5	139.142	116.737
		<u>139.142</u>	<u>116.737</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		7.915.481	5.030.390
Hrein eign frá fyrra ári		60.695.593	55.665.203
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u>68.611.074</u>	<u>60.695.593</u>

EFNAHAGSREIKNINGUR 31. DESEMBER 2024

	Skýr.	31.12.2024	31.12.2023
Eignir			
Fjárfestingar	1.8;6		
Eignarhlutar í félögum og sjóðum	6.1	38.803.080	32.836.132
Skuldabréf	6.2	27.717.726	26.770.611
		<u>66.520.806</u>	<u>59.606.743</u>
Kröfur	1.9		
Kröfur á launagreiðendur		251.619	242.615
Aðrar kröfur		363.015	30.491
		<u>614.634</u>	<u>273.106</u>
Handbært fé			
Handbært fé	1.11	<u>1.601.416</u>	<u>916.853</u>
Eignir samtals		<u>68.736.856</u>	<u>60.796.702</u>
Skuldir			
Viðskiptaskuldir	1.12		
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur		<u>125.782</u>	<u>101.109</u>
		<u>125.782</u>	<u>101.109</u>
Skuldir samtals		<u>125.782</u>	<u>101.109</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>68.611.074</u>	<u>60.695.593</u>
Skuldbindingar utan efnahags	7.3		
Fjárhagsleg áhættustýring	8		

YFIRLIT UM SJÓÐSTREYMI 2024

	Skýr.	2024	2023
Inngreiðslur			
Löggjöld		3.017.206	2.669.993
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		59.234	42.717
Aðrar inngreiðslur		4.120	32.830
		<u>3.080.560</u>	<u>2.745.540</u>
Útgreiðslur			
Lífeyrir		1.871.816	1.775.839
Rekstrarkostnaður		121.791	163.885
Aðrar útgreiðslur		67.749	58.141
		<u>2.061.356</u>	<u>1.997.865</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga		<u>1.019.204</u>	<u>747.675</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum		377.289	235.336
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum		(7.269.707)	(4.942.710)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum		5.239.553	2.108.782
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa		2.014.177	1.802.014
Keypt skuldabréf		(4.615.761)	(4.627.996)
Seld skuldabréf		3.928.796	4.880.826
		<u>(325.653)</u>	<u>(543.748)</u>
		693.551	203.927
Gengismunur af handbæru fé		(8.988)	10.304
Handbært fé í upphafi árs		916.853	702.622
Handbært fé í lok árs		<u>1.601.416</u>	<u>916.853</u>

YFIRLIT UM TRYGGINGAFRÆÐILEGA STÖÐU SAMTRYGGINGARDEILDAR 31. DESEMBER 2024

	Skýr	31.12.2024		
	7.1	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		68.611.074	0	68.611.074
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		1.326.246	0	1.326.246
Núvirði framtíðariðgjalda		0	37.149.249	37.149.249
Eignir samtals		69.937.320	37.149.249	107.086.569
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		59.057.670	31.112.824	90.170.494
Örorkulífeyrir		2.441.428	1.494.761	3.936.189
Makalífeyrir		8.068.929	2.615.401	10.684.330
Barnalífeyrir		98.945	84.005	182.950
Núrvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		1.572.648	1.635.612	3.208.260
Skuldbindingar samtals		71.239.620	36.942.603	108.182.223
Skuldbindingar umfram eignir		(1.302.300)	206.646	(1.095.654)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok		(1,8%)	0,6%	(1,0%)
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		(10,6%)	2,3%	(6,4%)

	31.12.2023		
	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Eignir			
Hrein eign til greiðslu lífeyris	60.695.593	0	60.695.593
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa	546.435	0	546.435
Núvirði framtíðariðgjalda	0	33.578.332	33.578.332
Eignir samtals	61.242.028	33.578.332	94.820.360
Skuldbindingar:			
Ellilífeyrir	56.743.447	27.532.883	84.276.330
Örorkulífeyrir	2.151.814	1.289.891	3.441.705
Makalífeyrir	8.066.240	2.486.764	10.553.004
Barnalífeyrir	96.640	100.534	197.174
Núrvirði framtíðarrekstrarkostnaður	1.452.192	1.407.371	2.859.563
Skuldbindingar samtals	68.510.333	32.817.443	101.327.776
Skuldbindingar umfram eignir	(7.268.305)	760.889	(6.507.416)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok	(10,6%)	2,3%	(6,4%)
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun	(9,5%)	0,1%	(6,8%)

SKÝRINGAR

1. REIKNINGSSKILAAÐFERÐIR

1.1 Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga og Reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Hér á eftir er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum, sem í meginatriðum eru þær sömu og á síðasta ári.

1.2 Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er settur fram í þúsundum íslenskra króna, sem er bæði starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill lífeyrissjóðsins.

1.3 Mat og ákvarðanir

Við gerð reikningsskila þurfa stjórnendur, í samræmi við lög um ársreikninga, að taka ákvarðanir, meta og draga ályktanir sem hafa áhrif á eignir og skuldir á reikningsskiladegi, upplýsingar í skýringum og tekjur og gjöld. Við mat og ályktanir er byggt á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því ári sem þær eiga sér stað.

1.4 Iðgjöld

Iðgjöld sjóðfélaga og launagreiðenda eru bókfærð þegar þau skapa kröfu á sjóðinn. Ógreidd iðgjöld í lok uppgjörársins eru færð til eignar sem krafa á launagreiðendur. Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er fært undir liðinn sérstök aukaframlög.

1.5 Lífeyrir

Undir lífeyri falla greiðslur til sjóðfélaga og skiptast þær í ellilífeyri, örorkulífeyri, makalífeyri og barnalífeyri. Auk þess fellur hér undir beinn kostnaður vegna örorkulífeyrisúrskurða, gjalds til starfsendurhæfings sjóðs svo og uppgjör vegna örorkusamkomulags.

1.6 Hreinar fjárfestingartekjur

Undir þennan lið eru færðar allar fjárfestingartekjur sjóðsins að frádregnum öllum fjárfestingargjöldum.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður í yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris sem og áfallinn gengismunur á eignir í lok árs.

a) Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Undir hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum fellur arður af hlutabréfum, söluhagnaður og sölutap svo og óinnleystur gengismunur af hlutabréfum og sjóðum, bæði vegna breytinga á gangvirði bréfanna og gengi gjaldmiðla.

b) Hreinar tekjur af skuldabréfum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga, annarra en gjalda sem skýrt er frá í skýringu nr. 4.4 um fjárfestingargjöld.

Hér eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökupóknanir af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld.

Hér undir er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapshættu sem er fyrir hendi á reikningsskiladegi.

c) Fjárfestingargjöld

Undir þennan lið eru færðar 40% þóknana til rekstraraðila fyrir umsjón og starfrækslu sjóðsins í samræmi við rekstrarsamning þar um. Laun starfsmanna rekstraraðila sem bera ábyrgð á daglegum rekstri og eignastýringu sjóðsins og þóknun vegna innri endurskoðunar eru innifalin í umsýsluþóknun sem er greidd til rekstraraðila samkvæmt samningi. Í kjölfar þeirrar breytingar sem tók gildi í febrúar 2024 að sjóðurinn hefur beint ráðningarsamband við framkvæmdastjóra sjóðsins, þá greiðir sjóðurinn sjálfur laun framkvæmdastjóra sjóðsins. Samhliða því var gerð breyting á rekstrarsamningi og var umsýsluþóknun lækkuð sem nemur launum og launatengdum gjöldum framkvæmdastjóra sjóðsins.

SKÝRINGAR

1.7 Rekstrarkostnaður

Undir þennan lið fellur allur kostnaður vegna reksturs sjóðsins, auk 60% þóknunar til rekstraraðila fyrir umsjón og starfrækslu sjóðsins sem annars er færður á meðal fjárfestingargjalda. Kostnaðurinn er færður til gjalda þegar hann fellur til.

1.8 Fjárfestingar

Fjárfestingar eru fjármálagerningar í skilningi laga. Fjárfestingar sjóðsins samanstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum og afleiðum.

Stjórnendur ákvarða flokkun fjárfestinga þegar þær eru færðar í upphafi og yfirfara þessa flokkun á hverjum reikningsskiladegi.

a) Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar, aðrir en útlán til sjóðfélaga, eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur. Útlán til sjóðfélaga eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu.

Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverð í lok árs, en gangvirði annarra fjárfestinga í þessum flokki byggist á verðmatsaðferðum sem lýst er í skýringu nr. 6.5. Í þeirri skýringu eru jafnframt upplýsingar um þrepaskiptingu gangvirðis samkvæmt verðmatsaðferðum.

b) Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða. Þessi flokkur fjárfestinga er færður á gangvirði.

c) Skuldabréf

Undir skuldabréf eru færð öll skuldabréf, bæði verðbréf sem metin eru á gangvirði og útlán. Útlán á afskrifuðu kostnaðarverði eru færð með áföllnum vöxtum, verðbótum og gengismun á reikningsskiladegi. Verðbætur miðast við viðeigandi vísitölu næsta mánaðar eftir lok uppgjörsárs. Í skýringu nr. 6.2 er gerð nánari grein fyrir skiptingu skuldabréfa eftir reikningshaldslegri meðhöndlun.

d) Niðurfærsla skuldabréfa og útlána

Við mat á útlánnum og skuldabréfum sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði er tekið tillit til þeirrar tapsáhættu sem kann að vera fyrir hendi á reikningsskiladegi í samræmi við settar reikningsskilareglur. Varúðarframlög vegna tapsáhættunnar eru færð á niðurfærslureikning sem dreginn er frá stöðu skuldabréfa og útlána til sjóðfélaga á reikningsskiladegi.

e) Fullnustueignir

Húseignir og lóðir sem tekin eru til fullnustu greiðslu eru færðar á gangvirði þeirra eða kostnaðarverði, hvoru sem lægra reynist.

1.9 Kröfur

Kröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Á hverjum reikningsskiladegi eru kröfur metnar með hliðsjón af tapsáhættu og fært í afskriftarrekning samkvæmt niðurstöðu slíks mats. Varúðarniðurfærslan er færð til lækkunar á viðkomandi lið í efnahagsreikningi og gjaldfærð undir önnur gjöld í yfirliti um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.

1.10 Varanlegir rekstrarfjármunir

Engir varanlegir rekstrarfjármunir eru í eign sjóðsins. Eignin að Hlíðarsmára 8 var seld á árinu 2023.

1.11 Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru fært í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samkvæmt sjóðstreymi samanstendur af óbundnum bankainnstæðum í íslenskum krónum og erlendum gjaldmiðlum.

1.12 Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar upp í efnahagsreikningi ef líklegt þykir að sjóðurinn verði fyrir fjárhagslegum útgjöldum í framtíðinni vegna liðins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð hennar með áreiðanlegum hætti.

SKÝRINGAR

1.13 Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi á reikningsskiladegi. Gengismunur sem myndast er færður meðal fjárfestingartekna.

Reglur um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015 kveða á um að eignir og skuldir í erlendri mynt skulu umreiknaðar á opinberu gengi sem Seðlabanki Íslands auglýsir, kaupgengi fyrir eignir og sölugengi fyrir skuldir sbr. 32. reglnanna. Sú breyting tók gildi þann 1. apríl 2020 að Seðlabanki Íslands birtir aðeins miðgengi gjaldmiðla. Með hliðsjón af því eru eignir og skuldir lífeyrissjóða í erlendri mynt því umreiknaðar miðað við miðgengi Seðlabanka Íslands.

Meðalgengi Seðlabanka Íslands og gengi í lok tímabilsins var eftirfarandi:

	Mynt	Meðalgengi		Lokagengi	
		2024	2023	31.12.2024	31.12.2023
Evra.....	EUR	149,31	149,14	143,90	150,50
Bandaríkjadollar.....	USD	137,93	137,98	138,20	136,20
Breskt pund.....	GBP	176,40	171,46	173,30	173,18
Dönsk króna.....	DKK	20,02	20,02	19,30	20,19
Norsk króna.....	NOK	12,85	13,07	12,21	13,39
Sænsk króna.....	SEK	13,07	13,00	12,57	13,56

1.14 Áhættustjórnun

Eftirlaunasjóður FÍA hefur sett sér áhættustefnu, þar sem áhætta er skilgreind og helstu áhættuþáttum í starfsemi sjóðsins er lýst og hvernig stýringu á þeim er háttað. Engir framvirkir gjaldeyrisskiptasamningar, valréttir eða aðrir afleiðusamningar eru í gildi hjá sjóðnum.

SKÝRINGAR

2. IÐGJÖLD

2.1 Sérstök aukaframlög

	2024	2023
Fjárframlag ríkissjóðs til jöfnunar á örorkubyrði	14.339	11.360
	14.339	11.360

3. LÍFEYRIR

3.1 Lífeyrir greinist þannig:

	2024	2023
Ellilífeyrir	1.492.297	1.348.331
Örorkulífeyrir	149.692	133.670
Makalífeyrir	201.471	191.232
Barnalífeyrir	16.852	14.410
	1.860.312	1.687.643

3.2 VIRK - Starfsendurhæfingarsjóður

	2024	2023
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	18.663	16.325

Samkvæmt lögum nr. 60/2012 um atvinnutengda starfsendurhæfingu og starfsemi starfsendurhæfingarsjóða skulu lífeyrissjóðir inna af hendi sérstakt gjald til starfsendurhæfingarsjóðs vegna sjóðfélaga sem nemur sömu fjárhæð og greidd hefur verið til þess sama starfsendurhæfingarsjóðs af atvinnurekendum sem greiða til sjóðsins. Atvinnurekendur greiða 0,10% af iðgjaldastofni til starfsendurhæfingarsjóðs.

3.3 Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris

	2024	2023
Aðkeypt þjónusta vegna örorkumats	481	239

3.4 Tryggingakostnaður

	2024	2023
Gjaldfært vegna örorkusamkomulags lífeyrissjóða	14.937	42.147

4. HREINAR FJÁRFESTINGARTEKJUR

4.1 Hreinar tekjur (gjöld) af eignarhlutum í félögum og sjóðum geinast þannig:

	2024	2023
Gangvirðismunur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	4.529.283	2.940.821
Gengismunur vegna erlendra gjaldmiðla	(249.702)	(541.436)
Arður af hlutabréfum	355.891	213.512
Endurgreidd umsýsluþóknun sjóða	21.399	21.824
	4.656.871	2.634.721

SKÝRINGAR

4.2 Hreinar tekjur (gjöld) af eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðaðar niður á 20 stærstu fjárfestingar:

Gangvirðismun af eignarhlutum í félögum og sjóðum er skipt niður á 20 stærstu fjárfestingar í stærðarröð. Miðað er við meðalstöðu eigna í upphafi og lok uppgjörsársins.

	2024	2023
SSgA World IDX EQ-I -EUR	1.158.397	722.324
Vanguard - Global Stock Index Fund USD	552.182	620.114
Capital Group - New Perspective Fund A7 USD	314.422	280.270
Katla Fund - Global Equity - Class A	302.946	283.984
Stefnir - ÍS 5	86.289	(283.357)
Wellington Global Research Equity	225.473	245.446
Stefnir - Innlend hlutabréf hs.	129.628	(72.255)
Arion banki hf.	132.308	22.961
SSgA World IDX EQ-I -USD	198.314	205.005
Seilern World Growth - USD	16.098	148.794
JBT Marel Corp. - IS markaður	346.533	(18.774)
PIMCO GIS - Global Bond Fund,Curcy Exp.	(3.913)	29.586
PIMCO GIS - Euro Income Bond - UCITS	41.842	61.909
Íslandsbanki hf.	69.307	(43.315)
HSV eignarhaldsfélag slhf.	(5.563)	312.594
Jarðvarmi slhf.	17.305	8.872
PIMCO GIS - Income Fund	32.128	48.377
ST1 hs.	52.423	39.796
JPMorgan - Global Focus Fund I - USD	(5.871)	0
Icelandair Group hf.	33.529	(101.033)
JPMorgan Funds - Global Bond Opportunities Fund	14.782	28.104
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.	71.501	59.051
Önnur félög og sjóðir	749.221	342.368
	4.529.283	2.940.821

4.3 Hreinar tekjur af skuldabréfum greinast þannig:

Öll skuldabréf sjóðsins eru metin á gangvirði að undanskyldum fasteignaveðtryggðum skuldabréfum sem eru metin með áföllnum vöxtum og verðbótum.

	Gangvirðis- munur	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2024	Samtals 2023
Skuldabréf með ríkisábyrgð	477.717	16.645	0	494.362	572.770
Skuldabréf með ábyrgð sveitarfélaga	202.196	0	0	202.196	40.229
Skuldabréf með ábyrgð fjármálafyrirtækja	83.324	(10.715)	0	72.609	85.668
Önnur verðbréf	789.509	(3.232)	0	786.277	281.653
	1.552.746	2.698	0	1.555.444	980.320

	Vaxtatekjur og verðbætur	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2024	Samtals 2023
Fasteignaveðtryggð skuldabréf	728.741	0	(4.427)	724.314	534.814
	728.741	0	0	724.314	534.814
	2.281.487	2.698	0	2.279.758	1.515.134

Breyting á niðurfærslu greinist þannig:

	2024	2023
Niðurfærsla 1.1 2024	66.767	64.931
Breyting á niðurfærslu	4.427	1.836
Niðurfærsla 31.12 2024	71.194	66.767

SKÝRINGAR

4.4 Fjárfestingargjöld greinast þannig:

	Bein fjárf.gjöld	Áætluð og reiknuð fjárf.gjöld	Fjárf.gjöld Samtals	Meðalstaða eigna í sjóðum	Hlutfall fjárf.gjalda af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2024					
Innlendir sérhæfðir sjóðir fyrir almenning	0	21.859	21.859	1.176.739	1,9%
Aðrir Innlendir sérhæfðir sjóðir	0	80.768	80.768	3.989.217	2,0%
Erlendir verðbréfasjóðir	0	85.906	85.906	19.084.217	0,5%
Aðrir erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu	0	83.802	83.802	2.649.466	3,2%
Vörslubóknun	13.517	0	13.517		
Umsýslubóknun	49.122	0	49.122		
Miðlunarþóknunir	5.111	0	5.111		
	67.750	272.335	340.085	26.899.639	
Fjárfestingargjöld 2023					
Innlendir sérhæfðir sjóðir fyrir almenning	0	25.528	25.528	1.186.247	2,2%
Aðrir Innlendir sérhæfðir sjóðir	0	95.265	95.265	4.122.431	2,3%
Erlendir verðbréfasjóðir	0	71.194	71.194	15.527.243	0,5%
Aðrir erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu	0	46.240	46.240	1.869.033	2,5%
Vörslubóknun	11.168	0	11.168		
Umsýslubóknun	44.121	0	44.121		
Miðlunarþóknunir	2.852	0	2.852		
	58.141	238.227	296.368	22.704.954	

4.5 Áætluð umsýslubóknun sjóða sem Eftirlaunasjóður FÍA hefur fjárfest í

Við mat á áætluðum kostnaði sjóða sem fjárfest hefur verið í á árinu 2024 er tekið tillit til umsýslukostnaðar hjá annars vegar verðbréfa- og sérhæfðum sjóðum fyrir almenning og hins vegar hjá öðrum sérhæfðum sjóðum. Áætlaður kostnaður sjóðanna er viðvarandi gjöld þeirra að teknu tilliti til afsláttar. Viðvarandi gjöld sjóðanna eru innifalin í hreinum tekjum (gjöldum) af eignarhlutum í félögum og sjóðum meðal hreinna fjárfestingartekna og afslátturinn sem lífeyrissjóðurinn fær er tekjufærður undir sama lið. Einnig er ávöxtun sem fyrr birt að fráðregnum þessum kostnaði. Við mat á hlutdeild lífeyrissjóðsins í kostnaði er miðað við meðalstöðu ársins í viðkomandi sjóði. Meðalstaðan er reiknuð miðað við eign lífeyrissjóðsins í lok hvers ársfjórðungs.

4.6 Þóknun til rekstraraðila

Þóknun til rekstraraðila fyrir umsjón og starfrækslu sjóðsins er í samræmi við rekstrarsamning þar um. Laun starfsmanna rekstraraðila sem sinna daglegum rekstri og eignastýringu sjóðsins eru innifalið í umsýslubóknun sem er greidd til rekstraraðila samkvæmt samningi. Gjald vegna starfa áhættustjóra, auk þóknunar vegna milligöngu um erlenda sjóði eru þar undanskilin.

	Fjárf.gjöld	Rekstrar- kostnaður	Áætluð og reiknuð fjárf.gjöld	Samtals 2024	Hlutfall af meðaleign
Þóknun til rekstraraðila					
Umsýslubóknun	49.122	73.684	0	122.806	0,19%
Vörslubóknun	13.516	0	0	13.516	0,02%
Egr. laun framkvæmdastjóra	0	(14.625)	0	(14.625)	-0,02%
Áhættustjóri	0	4.929	0	4.929	0,01%
Þóknun vegna milligöngu um erlenda sjóði	0	0	5.545	5.545	0,01%
	62.638	63.988	5.545	132.171	0,20%
Þóknun til rekstraraðila					
Umsýslubóknun	44.120	66.180	0	110.300	0,19%
Vörslubóknun	11.168	0	0	11.168	0,02%
Áhættustjóri	0	4.446	0	4.446	0,01%
Þóknun vegna milligöngu um erlenda sjóði	0	0	4.522	4.522	0,01%
	55.288	70.626	4.522	130.436	0,22%

SKÝRINGAR

5. REKSTRARKOSTNAÐUR

5.1 Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður greinist þannig:

	2024	2023
Umsýslubóknun til rekstraraðila	59.058	66.180
Laun og launatengd gjöld	36.787	19.095
Áhættustjóri	4.930	4.446
Tryggingarstærðfræðingur	9.666	7.466
Lögfræðikostnaður	10.521	2.448
Endurskoðun	1.911	2.138
Eftirlitsgjald FME og gjald til umboðsmanns skuldara	12.399	10.650
Húsnæðiskostnaður	0	179
Annar rekstrarkostnaður	3.870	4.135
	139.142	116.737

5.2 Heildarlaun, hlunnindi og þóknanir til stjórnar og endurskoðunarnefndar sundurliðast þannig:

	2024	2023
Guðmundur Thorlacius Ragnarsson, framkvæmdastjóri *	11.949	0
Sturla Ómarsson, formaður stjórnar	4.505	4.247
Kjartan Jónsson, varaformaður stjórnar	3.379	3.185
Magnús Jón Magnússon, meðstjórnandi	2.426	2.289
Salvör Egilsdóttir, meðstjórnandi	2.253	2.123
Sigrún Hjartardóttir, meðstjórnandi	2.253	2.123
Arna Óskarsdóttir, varamaður í stjórn	871	236
Davíð Smári Jóhannsson, varamaður í stjórn	659	413
Gauti Sigurðsson, varamaður í stjórn	370	0
Ingvar Már Jónsson, fv. varamaður í stórn	0	216
Úlfar Henningsson, f.v. varamaður í stjórn	297	925
Guðlaugur Ingi Sigurðsson, í endurskoðunarnefnd	174	166
Sigríður Einarsdóttir, í endurskoðunarnefnd	174	166
	29.310	16.089

*Sú breyting tók gildi í febrúar 2024 að framkvæmdastjóri sjóðsins er nú starfsmaður sjóðsins en ekki starfsmaður rekstraraðila sjóðsins. Samhliða þessari breytingu greiðir rekstraraðili jafnháa fjárhæð til sjóðsins og nemur samtals greiddum starfsmannakostnaði vegna framkvæmdastjóra hverju sinni. Greiðslan er færð til lækkunar á umsýslubóknun.

5.3 Þóknanir til endurskoðenda greinast þannig:

	2024	2023
Endurskoðun ársreiknings	2.531	2.324
	2.531	2.324

5.4 Þóknanir til tryggingastærðfræðings greinast þannig:

	2024	2023
Útreikningar á tryggingafræðilegri stöðu	2.158	1.944
Önnur þjónusta	7.282	4.813
	9.440	6.757

Innri úttekt á sjóðnum, í samræmi við reglur FME, var framkvæmd af innri endurskoðun Arion banka hf., þóknun til innri endurskoðunar er hluti af umsýslukostnaði sem er greidd til Arion banka hf. samkvæmt samningi.

SKÝRINGAR

6. FJÁRFESTINGAR

6.1 Eignarhlutir í félögum og sjóðum greinast þannig:

	31.12.2024			31.12.2023		
	Gangvirði	Eignar- hlutur	Kostnaðar- verð	Gangvirði	Eignar- hlutur	Kostnaðar- verð
Skráð innlend hlutabréf						
Arion banki hf.	1.233.790	0,47%	686.194	970.320	0,42%	546.197
Eimskipafélag Íslands hf.	19.200	0,03%	17.886	0	0,00%	0
Festi hf.	243.341	0,28%	151.694	105.652	0,17%	66.717
Iceland Seafood International hf.	106.568	0,69%	157.941	139.664	0,80%	183.387
Icelandair Group hf.	401.121	0,67%	376.763	486.929	0,89%	500.184
Hampiðjan hf.	133.900	0,21%	168.619	182.887	0,21%	168.619
Ísfélag hf.	308.248	0,25%	319.934	341.677	0,26%	331.000
Íslandsbanki hf.	587.175	0,24%	513.245	581.172	0,26%	568.352
Kaldalón hf.	148.500	0,49%	99.000	96.470	0,49%	99.000
Kvika banki hf.	191.675	0,20%	218.301	133.595	0,16%	188.541
Reginn hf.	242.424	0,34%	151.674	149.184	0,34%	151.674
Reitir fasteignafélag hf.	365.881	0,44%	200.779	320.017	0,51%	243.154
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.	450.428	0,81%	161.002	347.357	0,74%	129.385
Skeljungur hf.	411.883	1,13%	148.512	375.665	1,24%	168.447
Vátryggingafélag Íslands hf.	216.479	0,53%	162.352	171.379	0,53%	162.352
Ölgerðin Egill Skallagrímsson hf.	210.854	0,40%	123.770	171.953	0,40%	123.770
Embla Medical hf.	19.896	0,01%	13.352	16.055	0,01%	13.352
	5.291.363		3.671.018	4.589.976		3.644.131
Óskráð innlend hlutabréf						
ACF IV slhf.	16.500	2,27%	15.001	15.000	2,27%	15.001
Bakkastakkur slhf.	131.957	1,89%	107.064	135.300	1,95%	105.020
Bláa Lónið hf.	561.988	0,83%	575.809	0	0,00%	0
CP Invest slhf.	202.796	4,39%	226.893	199.710	4,04%	195.000
Edda slhf.	26.991	1,80%	12.764	70.127	1,80%	33.661
Eyrir vöxtur slhf - B bréf.	51.904	1,66%	56.725	33.740	1,66%	38.060
Horn III slhf.	95.684	1,79%	94.951	122.523	1,82%	106.302
Horn IV slhf.	316.729	2,15%	284.240	271.591	1,95%	284.240
HSV eignarhaldsfélag slhf.	570.572	2,65%	126.840	576.135	2,65%	126.840
Iðunn slhf.	119.542	2,05%	119.542	102.438	2,05%	102.438
Innviðir fjárfestingar slhf.	181.357	2,33%	137.688	173.366	2,33%	128.352
Innviðir fjárfestingar II slhf.	78.017	2,64%	87.316	58.163	2,64%	66.207
IS Haf fjárfestingar slhf.	34.242	2,00%	38.000	19.119	2,00%	20.600
Jarðvarmi GP ehf.	82	1,58%	80	82	1,58%	80
Jarðvarmi slhf.	510.588	1,45%	414.766	493.283	1,45%	414.766
Kjölfesta slhf.	38.683	1,39%	38.527	32.407	1,39%	38.527
Landsbréf - Veðskuldabr.sj. slhf.	10.292	1,14%	6.148	9.325	1,18%	6.148
Landsbréf - Veðskuldabr.sj. II.	117.222	1,79%	100.567	113.701	1,91%	100.567
SIV Credit Fund slhf.	26.208	1,15%	24.000	574	1,15%	574
SÍA II GP hf.	56	1,40%	56	54	1,40%	56
SÍA II slhf.	19.042	1,40%	5.600	16.276	1,40%	5.600
SÍA III GP hf.	57	1,56%	62	54	1,56%	62
SÍA III slhf.	114.708	1,56%	48.075	152.582	1,56%	75.796
SÍA IV slhf.	181.733	2,05%	203.368	182.900	1,86%	184.729
TFII slhf.	164.631	3,03%	122.011	95.645	2,16%	103.813
Veðskuld II slhf.	9.732	1,28%	51	8.572	1,28%	51
VEX I A.	188.859	1,69%	158.772	155.604	1,67%	151.336
VEX III slhf. - A hlutabréf.	18.363	1,10%	19.813	0	0,00%	0
Eignarhlutir < 1% og < 500 mkr.	231.946		243.224	647.480		514.417
	4.020.481		3.267.953	3.685.751		2.818.243

SKÝRINGAR

6.1 Eignarhlutir í félögum og sjóðum greinast þannig, frh.:

	31.12.2024			31.12.2023		
	Gangvirði	Eignar- hlutur	Kostnaðar- verð	Gangvirði	Eignar- hlutur	Kostnaðar- verð
Skráð erlend hlutabréf						
Icelandic Salmon AS	26.412	0,06%	29.420	0	0,00%	0
Alvotech - IS markaður	699.574	0,12%	851.423	0	0,00%	0
Amaroq Minerals Ltd	136.127	0,19%	101.814	0	0,00%	0
Oculus Holding AG	16.211	0,02%	11.547	0	0,00%	0
Oculus Holding AG	121.261	0,11%	84.512	0	0,00%	0
JBT Marel Corp. - IS markaður	939.042	0,10%	0	0	0,00%	0
Marel hf.	0	0,00%	637.015	783.244	0,22%	484.742
	<u>1.938.627</u>		<u>1.715.731</u>	<u>783.244</u>		<u>484.742</u>
 Hlutabréf samtals	 <u>11.250.471</u>		 <u>8.654.702</u>	 <u>9.058.971</u>		 <u>6.947.116</u>

SKÝRINGAR

6.1 Eignarhlutir í félögum og sjóðum greinast þannig, frh.:

	31.12.2024			31.12.2023		
	Gangvirði	Eignar- hlutur	Kostnaðar- verð	Gangvirði	Eignar- hlutur	Kostnaðar- verð
Innlend hlutdeildarskírteini						
Akta - HL1	33.091	0,87%	18.186	53.752	1,09%	18.186
IS Alpha Hlutabréfasjóður	70.606	1,83%	64.600	62.876	2,06%	64.600
Kvika-Iceland Fixed Inc. Fund hs.	6.094	1,19%	12.898	11.122	1,19%	18.035
Landsbanki Private Equity II	4.416	1,11%	105.669	5.803	1,11%	105.669
Landsbréf - LEQ UCITS ETF. hs	42.143	0,85%	33.952	0	0,00%	0
Stefnir - ÍS 5 hs.	1.293.265	13,17%	732.164	1.396.400	12,81%	787.782
Stefnir - Innlend hlutabréf hs.	1.266.039	5,35%	778.398	1.221.413	4,89%	831.755
Stefnir - Sparifjár sjóður hs.	100.283	0,46%	100.000	0	0,00%	0
ST1 hs.	544.622	2,58%	366.133	381.752	3,13%	255.685
	3.360.559		2.212.000	3.133.118		2.081.712
Erlend hlutdeildarskírteini						
Ashmore E.M Frontier						
EQ-Z2AU (USD)	250.761	1,34%	162.119	198.844	1,84%	162.119
Capital Group New Perspective						
Fund - A7 - LUX USD	2.236.854	0,10%	1.478.435	1.870.212	0,11%	1.452.916
DNB:						
Fund High Yield Inst. B EUR	271.689	0,83%	226.547	351.025	1,14%	316.267
PE S.C.A., SICAV-RAIF	1.503	1,01%	3.830	0	0,00%	0
Private Equity VII (IS) AS	250.314	1,41%	212.356	233.911	1,34%	204.779
Private Equity VIII (IS) AS	239.443	2,13%	221.077	169.683	2,13%	157.869
JPMorgan Funds:						
Global Bond Opp. Fund	437.828	0,08%	336.418	440.480	0,07%	352.288
Global Focus Fund I - USD	891.763	0,08%	897.049	0	0,00%	0
EUR Standard MM VNAV	427.696	0,05%	431.922	430.960	0,08%	406.410
U.S. Dollar Lic Fund	0	0,00%	0	204.543	0,03%	203.992
Katla Fund Global Value	1.634.938	3,32%	558.252	1.404.893	3,41%	558.252
Obligo Global Infrastruktur II AS	250.868	2,65%	224.702	238.643	2,65%	217.809
Pimco Euro Inc. BD-INS. Acc.	433.587	0,18%	437.015	754.556	0,36%	743.499
Pimco GIS-Global Bond Fund	742.582	0,03%	729.781	736.829	0,04%	729.781
Pimco GIS Income Fund (USD)	441.111	0,00%	346.798	559.513	0,01%	452.977
PIMCO Corporate Opportunities Fund IV	26.462	0,24%	25.979	0	0,00%	0
SSgA World IDX EQ-I -USD	1.013.788	0,14%	400.490	1.031.338	0,16%	459.957
SSgA World IDX EQ-I -EUR	5.174.539	0,70%	2.337.442	4.457.627	0,63%	2.365.068
Seilern World Growth - USD	883.755	0,38%	491.837	855.408	0,32%	491.837
Vanguard-Global Stock Index USD	3.929.562	0,14%	2.926.657	3.115.523	0,14%	2.569.703
Wellington						
Global Property Portfolio	146.489	0,90%	134.065	137.155	1,33%	134.065
Global Research Equity	1.436.364	1,06%	651.583	1.193.197	0,98%	651.583
Quality Growth fund (USD)	292.900	0,03%	172.437	228.734	0,03%	162.807
Hlutdeildarskírteini						
< 1% og < 500 mkr.	2.777.254		2.556.652	2.030.969		1.825.302
	24.192.050		15.963.443	20.644.043		14.619.280
Hlutdeildarskírteini samtals	27.552.609		18.175.443	23.777.161		16.700.992
Eignarhlutir og sjóðir samtals	38.803.080		26.830.145	32.836.132		23.648.108

SKÝRINGAR

6.2 Skuldabréf greinast þannig:

a) Skuldabréf á gangvirði greinast þannig:

	31.12.2024	31.12.2023
Skuldabréf með ríkisábyrgð	6.102.494	6.823.235
Skuldabréf með ábyrgð sveitarfélaga	810.209	2.021.068
Skuldabréf með ábyrgð fjármálafyrirtækja	2.119.621	1.295.154
Önnur verðbréf	8.822.576	7.598.308
	17.854.900	17.737.765

b) Útlán gegn veði í fasteignum greinast þannig:

	31.12.2024	31.12.2023
Sjóðfélagar	9.895.955	9.099.613
Aðrir aðilar	38.065	0
Varúðarniðurfærsla	(71.194)	(66.767)
	9.862.826	9.032.846
Skuldabréf samtals	27.717.726	26.770.611

6.3 Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Fjárfestingar skiptast þannig niður á gjaldmiðla:

	31.12.2024	31.12.2023
ISK	40.500.583	36.772.003
EUR	9.543.655	9.117.141
USD	16.314.815	13.442.235
DKK	19.896	16.055
GBP	0	157.225
NOK	26.412	0
SEK	115.445	102.084
	66.520.806	59.606.743

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:

	31.12.2024	31.12.2023
Eignir í íslenskum krónum	60,88%	61,69%
Eignir í erlendum gjaldmiðli	39,12%	38,31%
	100,00%	100,00%

SKÝRINGAR

6.4 Fjárfestingar greinast þannig eftir matsaðferðum:

Fjárfestingar í lok árs 2024	Gangvirði	Útlán	Kostnaðar- verð	Samtals 31.12.2024	Gangvirði 31.12.2024
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	38.803.080	0	0	38.803.080	38.803.080
Skuldabréf	17.857.985	9.824.761	34.980	27.717.726	27.717.726
	56.661.065	9.824.761	34.980	66.520.806	66.520.806

Fjárfestingar í lok árs 2023	Gangvirði	Útlán	Kostnaðar- verð	Samtals 31.12.2023	Gangvirði 31.12.2023
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	32.836.132	0	0	32.836.132	32.836.132
Skuldabréf	17.703.161	9.032.846	34.604	26.770.611	26.770.611
	50.539.293	9.032.846	34.604	59.606.743	59.606.743

6.5 Prepaskipting gangvirðis

Eftirlaunasjóður FÍA notar eftirfarandi þrepaskiptingu til að ákvarða og greina frá gangvirði fjárfestinga eftir matsaðferð:

1. þrep: Skráð verð á virkum markaði á sambærilegum eignum eða skuldum.
2. þrep: Virðismatsaðferð beitt þar sem allar mikilvægar breytur byggja á markaðsupplýsingum, ýmist beint eða óbeint.
3. þrep: Virðismatsaðferð beitt sem felur í sér mikilvægar breytur sem byggja ekki á markaðsupplýsingum.
Hér flokkast hlutir og hlutdeildarskírteini í framtakssjóðum sem metnir eru út frá endurskoðuðum ársreikningum og kröfur sem metnar eru út frá væntum innheimtum.

Ársfjórðungslega er flokkunin yfirfarin til að meta hvort eignir sem reglulega eru metnar til gangvirðis hafi færst milli þrepa. Er þá byggt á uppruna þeirra breyta sem hafa mikil áhrif á gangvirðismat eignanna.

Eignir sem færðar eru á gangvirði greinast þannig eftir þrepum:

	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals 31.12.2024
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	7.656.941	23.467.487	7.678.652	38.803.080
Skuldabréf	13.481.565	2.325.948	2.050.472	17.857.985
	21.138.506	25.793.435	9.729.124	56.661.065

	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals 31.12.2023
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	5.692.435	20.822.277	6.321.420	32.836.132
Skuldabréf	14.869.398	1.251.560	1.582.203	17.703.161
	20.561.833	22.073.837	7.903.623	50.539.293

Breytingar á eignum í 3. þrepi, færðar á gangvirði.	2024	2023
Staða í ársbyrjun	7.903.623	6.299.763
Keypt á árinu	2.589.249	1.358.037
Selt á árinu	(960.259)	(284.686)
Afborganir	(143.536)	(139.387)
Hrein gangvirðisbreyting	378.637	714.893
Gengismunur vegna erlendra gjaldmiðla	(38.590)	(44.997)
Staða í lok árs	9.729.124	7.903.623

SKÝRINGAR

6.6 Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

Húseignir og lóðir:

	31.12.2024	31.12.2023
Bókfært verð í ársbyrjun	0	11.727
Selt á árinu 2023 - Hliðarsmári 18	0	(11.727)
Bókfært verð í árslok	0	0

Bókfært verð í árslok 2023 greinist þannig:

Kostnaðarverð	0	18.009
Uppsafnaðar afskriftir færðar út	0	(6.282)
Selt á árinu 2023 - Hliðarsmári 18	0	(11.727)
Bókfært verð í árslok	0	0

7. ÖNNUR MÁL

7.1 Tryggingafræðileg úttekt

Samkvæmt tryggingafræðilegum útreikningi nam lífeyrisskuldbinding Eftirlaunasjóðs FÍA 108.182,2 milljónum kr. í árslok 2024 miðað við 3,5% ársvexti og að teknu tilliti til áætlaðs kostnaðar við rekstur sjóðsins. Endurmetin hrein eign sjóðsins í árslok 2024 var 107.086,6 milljónir kr. eða 1.095,6 milljónum kr. lægri en heildarskuldbinding eða sem nemur 1,0%. Breyting á tryggingafræðilegri stöðu greinist þannig:

Yfirlit um breytingu á tryggingafræðilegri stöðu samtryggingardeildar

	31.12.2024	31.12.2023
Eignir:		
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í árslok	107.086.569	94.820.360
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í ársbyrjun	94.820.360	77.971.999
Hækkun endurmetinnar eignar á árinu	12.266.209	16.848.361
Skuldbindingar:	31.12.2024	31.12.2023
Skuldbindingar í árslok	108.182.223	101.327.776
Skuldbindingar í ársbyrjun	101.327.776	83.633.566
Hækkun skuldbindinga á árinu	6.854.447	17.694.210
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu	5.411.762	(845.849)

Yfirlit um breytingar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum samtryggingardeildar

	2024	2023
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun	68.510.333	59.898.679
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta	5.769.957	7.060.105
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins	3.011.433	2.716.282
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu	(1.860.312)	(1.687.643)
Lækkun vegna nýrra lífslíknataflna	(4.399.770)	0
Virði réttinda umfram virði iðgjalda ársins 2022	(175.797)	833.876
Breyting á núvirtum rekstrarkostnaði í áfallinni stöðu	51.178	(74.392)
Hækkun/(lækkun) vegna annarra breytinga	332.598	(236.574)
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	71.239.620	68.510.333

Að þessu sinni er í úttektinni miðað við nýjar dánar og eftirlifendatöflur sem unnar eru af Félagi Íslenskra Tryggingastærðfræðinga og ber að innleiða samkvæmt reglugerð nr. 391/1998. Nýjar dánar- og eftirlifendatöflur gera ráð fyrir auknum lífslíkum sjóðfélaga og auka þar með við áfallna skuldbindingu sjóðsins sem hefur áhrif til lækkunar á heildarstöðu í tryggingafræðilegu mati.

SKÝRINGAR

7.2 Örorkusamkomulag

Sjóðurinn er aðili að samkomulagi sem Íslenski lífeyrissjóðurinn, Eftirlaunasjóður FÍA, Lífeyrissjóður Rangæinga og Lífeyrissjóður Tannlæknafélags Íslands gerðu sín á milli í desember 2006 um skiptingu örorkuáhættu lífeyrissjóða

Skuld sjóðsins vegna þessa er 56,99 milljónir kr. í árslok 2024.

	31.12.2024	31.12.2023
Örorkusamkomulag vegna 2024 (áætlun)	(14.937)	0
Örorkusamkomulag vegna 2023	(42.147)	(42.147)
Örorkusamkomulag - óinnheimt vegna fyrri ára	97	97
	<u>(56.988)</u>	<u>(42.050)</u>

7.3 Aðrar skuldbindingar

Sjóðurinn hefur gert samninga sem skuldbinda hann til framtíðarfjárfestinga. Með samningunum hefur sjóðurinn skuldbundið sig til að fjárfesta í framtaks- og fasteignasjóðum fyrir ákveðna fjárhæð, sem er innkölluð í nokkrum áföngum. Staða skuldbindinga í árslok er sem hér greinir:

	31.12.2024	31.12.2023
Heildarskuldbindingar samkvæmt samningum í árslok	9.895.452	7.987.737
Heildarfjárfestingar	(5.251.677)	(3.635.790)
Skuldbinding í árslok í íslenskum krónum	<u>4.643.775</u>	<u>4.351.947</u>

8. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING

8.1 Áhættustýring

Áhætta í starfsemi lífeyrissjóðsins er skilgreind, sem hættu á fjárhagslegu tapi sem leiðir af atburði. Áhætta nær til atvika sem lúta að eignum, skuldbindingum og daglegum rekstri sjóðsins. Hlutverk stjórnar lífeyrissjóðsins er meðal annars að móta eftirlitskerfi sem gerir sjóðnum kleift að greina, vakta, meta og stýra áhættu í starfsemi sjóðsins. Í samræmi við lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða hefur stjórn sjóðsins sett fram stefnu um áhættu í starfsemi lífeyrissjóðsins sem hún er reiðubúin að taka í samræmi við markmið og framtíðarsýn sjóðsins. Sjóðurinn hefur jafnframt sett sér áhættustýringarstefnu þar sem fram kemur hvernig lífeyrissjóðurinn ætlar sér að stýra áhættuþáttum í daglegum rekstri sjóðsins.

Hér verður greint frá helstu áhættuþáttum sem felast í starfsemi sjóðsins.

8.2 Lífeyrstryggingaráhætta

Lífeyrstryggingaráhætta er hættan á að lífeyrissjóður vanmeti lífeyrisskuldbindingar sínar vegna vanmats eða óvissu tengdum lýðfræðilegum þáttum, svo sem forsendum um dánar- og örorkutíðni auk forsendna um vexti og verðbólgu. Árlega skal stjórn sjóðsins láta fara fram athugun á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins í samræmi við 39. gr. laga nr. 129/1997. Tryggingafræðileg athugun felur í sér samanburð á hreinni eign til greiðslu lífeyris ásamt núvirði framtíðar iðgjalda og núvirði væntanlegs lífeyris vegna þegar greiddra iðgjalda og framtíðariðgjalda. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós meiri en 10% mun á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga er sjóðnum skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sjóðsins. Hið sama gildir ef munur helst meiri en 5% samfellt í fimm ár. Áhættan er mæld með álagsprófi þar sem metin eru áhrif ýmissa sviðsmynda á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins. Sjóðurinn stýrir lífeyrstryggingaráhættu með fjárfestingar- og áhættustýringarstefnu sem settar eru með það markmið að sjóðurinn nái markmiði sínu að geta staðið við lífeyrisskuldbindingar sínar. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítinu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á helstu áhættuþáttum, sem geta haft áhrif á getu sjóðsins til að standa við skuldbindingar sínar, með skýrslugjöf.

Tryggingafræðileg staða eftir álagspróf	31.12.2024	31.12.2023
Núvirðisvextir í tryggingafræðilegri úttekt lækkaðir um 0,5%	-9,2%	-14,0%
Líftöflur hliðrast um 2 ár	-5,3%	-10,5%
Örorkulíkur auknar um 10%	-1,1%	-6,7%
Vísitala neysluverðs, hækkun ársins aukin um 0,5%	-1,2%	-6,6%
Gengisvísitala lækkar um 10%	-3,5%	-8,7%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf lækka um 10%	-2,0%	-7,3%
Markaðsskuldabréf lækka um 10%	-3,1%	-8,6%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	-2,9%	-8,1%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	-2,3%	-7,6%
Innlend og erlend hlutabréf lækka um 20% í uppgjörsmýnt, GVT hækkar um 15%	-3,7%	-8,6%

8.3 Áhætta tengd eigna- og skuldbindingajöfnuði

Áhætta tengd eigna- og skuldbindingajöfnuði er hættan á að eignir mæti ekki skuldbindingum til lengri tíma, sem má til að mynda rekja til óhagstæðra markaðsbreytinga sem hafa mismunandi áhrif á eignir og skuldbindingar. Slíkt misvægi getur myndast þar sem lífeyrisskuldbindingar sjóðsins eru að fullu verðtryggðar en eignir einungis að hluta. Verðbólguáhætta sjóðsins er mæld með álagsprófi sem segir til um áhrif fyrirfram skilgreindrar verðbólgu á heildareignir sjóðsins. Sjóðurinn stýrir verðbólguáhættu með því að breyta vægi verðtryggðra eigna af heildareignum. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem fram kemur viðmið um verðtryggingarhlutfall skuldabréfasafns sjóðsins. Áhættustýring greinir stjórn reglulega frá mælingum á verðbólguáhættu með skýrslugjöf. Eftirfarandi eru áhrif hækkunar vísitölu neysluverðs á heildareignir sjóðsins.

Álagspróf	31.12.2024	31.12.2023
10% hækkun vísitölu neysluverðs	2,72%	2,82%

8.4 Markaðsáhhætta

Markaðsáhhætta er hættan á fjárhagslegu tapi eða óhagstæðum breytingum á hreinni eign til greiðslu lífeyris sem stafar beint eða óbeint af sveiflum á virði eigna. Markaðsáhhættan hefur því aðeins bein áhrif á áunna tryggingafræðilega stöðu sjóðsins, en ekki framtíðarstöðu.

a) Vaxta- og endurfjármögnunaráhhætta

Vaxtaáhhætta er hættan á að breytingar á vöxtum og lögun vaxtaferilsins leiði til lækkunar á virði skuldabréfa og að ekki verði hægt að fjárfesta í skuldabréfum á jafn hárrí ávöxtunarkröfu í framhaldinu. Áhættan er mæld með álagsprófi sem segir til um áhrif fyrirfram skilgreindrar hækkunar ávöxtunarkröfu á heildareignir sjóðsins. Sjóðurinn stýrir vaxtaáhhættu með því að breyta meðallíftíma skuldabréfasafns sjóðsins – en meðallíftími er mælikvarði á næmni skuldabréfa fyrir breytingum á ávöxtunarkröfu – og með því að breyta vægi skuldabréfasafnsins af heildareignum sjóðsins. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem fram kemur viðmið um meðallíftíma skuldabréfasafns og takmarkanir á vægi eignaflokka, þar með talið skuldabréfa. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á vaxtaáhhættu og árangri við hlítingu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf. Eftirfarandi tafla sýnir hvaða áhrif hækkun ávöxtunarkröfu skuldabréfa hefur á markaðsvirði hreinnar eigna til greiðslu lífeyris.

Álagspróf	31.12.2024	31.12.2023
100 pt hækkun verðtryggðra vaxta	-1,91%	-2,11%
200 pt hækkun óverðtryggðra vaxta	-0,06%	-0,09%

b) Hlutabréfaáhhætta

Hlutabréfaáhhætta er hættan á fjárhagslegu tapi vegna lækkunar á hlutabréfum, þar með talið hlutabréfaeign í gegnum sjóði um sameiginlega fjárfestingu. Áhættan er mæld með álagsprófum sem segja til um áhrif fyrirfram skilgreindrar lækkunar hlutabréfa á heildareignir sjóðsins. Sjóðurinn stýrir hlutabréfaáhhættu með því að breyta vægi hlutabréfa af heildareignum sjóðsins. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem takmarkanir eru settar á vægi eignaflokka, þar með talið hlutabréfa og sjóða um sameiginlega fjárfestingu. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á hlutabréfaáhhættu og árangri við hlítingu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf. Eftirfarandi tafla sýnir hvaða áhrif lækkun á hlutabréfum ásamt veikingu krónu hefur á markaðsvirði hreinnar eignar til greiðslu lífeyris.

Álagspróf	31.12.2024	31.12.2023
30% lækkun innlendra hlutabréfa	-4,49%	-3,99%
30% lækkun innlendra hlutabréfa og sérhæfðra fjárfestinga	-6,26%	-5,83%
20% lækkun erlendra hlutabréfa	-5,46%	-4,91%
20% lækkun erlendra hlutabréfa og sérhæfðra fjárfestinga	-6,44%	-5,71%
15% gengishækkun annarra eigna í erlendum gjaldmiðlum	1,08%	1,42%
Samtals	-11,62%	-10,12%

c) Gjaldmiðlaáhhætta

Gjaldmiðlaáhhætta er hættan á að breytingar á gengi gjaldmiðla (styrking ISK gagnvart erlendum gjaldmiðlum) rýri verðmæti erlendra eigna sjóðsins mælt í íslenskum krónum. Styrking krónunnar gæti því skapað misvægi á milli eigna og skuldbindinga sjóðsins þar sem lífeyrisskuldbindingar hans eru í íslenskum krónum. Gjalddeyrissáhhætta sjóðsins er mæld með eins mánaðar fé í húfi miðað við 99,5% öryggisbil. Mælikvarðinn segir til um hversu mikið getur tapast á einum mánuði vegna gjaldmiðlahreyfinga, þannig að einungis 0,5% líkur eru á að tapið verði meira. Auknar sveiflur í gengi krónunnar hafa neikvæð áhrif á þennan mælikvarða auk þess sem staða sjóðsins í eignum í erlendum gjaldmiðlum hefur áhrif. Sjóðurinn stýrir áhættunni með því að breyta hlutfalli erlendra eigna af heildareignum. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem fram koma takmarkanir á vægi eigna í erlendum gjaldmiðlum. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á gjaldmiðlaáhhættu og árangri við hlítingu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Áhættumælikvarði	31.12.2024	31.12.2023
1 mán. fé í húfi m.v. 99,5% öryggisbil	-1,49%	-1,97%

8.5 Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi sökum þess að mótaðili uppfyllir ekki skuldbindingar sínar. Áhættan ræðst bæði af líkum á greiðslufalli og áætluðum endurheimtum ef til greiðslufalls kemur. Mótaðilaáhætta er mæld með því að sundurgreina skuldabréfasafn sjóðsins eftir tegund útgefenda. Sjóðurinn stýrir útlánaáhættu með takmörkunum á vægi skuldabréfa eftir tegund útgefenda ásamt takmörkunum á vægi stakra útgefenda og tengdra aðila af heildareignum sjóðsins, sem tilgreind eru í fjárfestingarstefnu sjóðsins. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítinu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á mótaðilaáhættu og árangri við hlítinu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Tegund skuldabréfaútgefenda	31.12.2024	31.12.2023
Ríki	22,3%	25,4%
Fjármálafyrirtæki	7,0%	8,0%
þar af sértryggð skuldabréf	0,9%	1,9%
Sveitarfélög	7,7%	7,5%
Fyrirtæki	26,8%	25,2%
Sjóðfélagalán	36,2%	33,9%

8.6 Samþjöppunaráhætta

Samþjöppunaráhætta er hættan á auknu fjárhagslegu tapi vegna of mikillar samþjöppunar eigna. Sjóðurinn gætir þess að eignir hans séu nægilega fjölbreyttar til að komið sé í veg fyrir samþjöppun og uppsöfnun áhættu í eignasafninu, m.a. með því að gæta að fylgni áhættu einstakra eigna og eignaflokka.

Tafla 1 inniheldur 12 stærstu mótaðila EFÍA í lok árs 2024 og til samanburðar sýnir Tafla 2 stöðuna í lok árs 2023. Aðilar sem teljast til sömu samstæðu eða tilheyra hópi tengdra viðskiptavina skv. lögum um lífeyrissjóði teljast einn aðili. Flokkað er niður á eignaflokka skv. 36. gr. a. í lífeyrissjóðslögum.

A og B: Ríkisskuldabréf (OECD, Evrópska efnahagssvæðið og Færeyjar), fasteignaveðtryggð skuldabréf, skuldabréf sveitarfélaga, innlán viðskiptabanka og sparisjóða, sértryggð skuldabréf skv. lögum þar um.

C og D: Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl útgefin af lánastofnunum og váttryggingafélögum, fyrir utan víkjandi bréf, hlutir í verðbréfasjóðum skv. lögum þar um, skuldabréf og peningamarkaðsskjöl félaga, skuldabréf og peningamarkaðsskjöl annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu.

E og F: Hlutabréf félaga, hlutir eða hlutdeildarskírteini annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu, fasteignir (OECD, Evrópska efnahagssvæðið og Færeyjar), afleiður sem draga út áhættu sjóðsins og aðrir fjármálagerningar.

Útgefandi - 31.12.2024	Hlutfall	Eignaflokkur A og B	Eignaflokkur C og D	Eignaflokkur E og F
Sjóðfélagar	14,56%	14,56%		
State Street Global Advisors France (1)	9,07%		9,07%	
Arion banki hf.	7,54%	2,11%	1,80%	3,63%
ÍL - sjóður	6,83%	6,83%		
Vanguard Global Ireland Limited (1)	5,78%		5,78%	
Reykjavíkurborg	4,61%	2,11%	2,50%	
Capital Group Int.	3,29%		3,29%	
J.P. Morgan - Sjóðaútgáfa - Investment -Management(1)	2,58%		2,58%	
Wellington Luxembourg SA(1)	2,54%		2,54%	
Katla Fund(1)	2,39%		2,39%	
PIMCO Funds Global Investor(1)	2,37%		2,37%	
Marel hf.	2,37%		0,00%	2,37%

Tafla 1 12 stærstu mótaðilar EFÍA í lok árs 2024, horft í gegnum hlutabréfasjóðina Stefni - Innlend hlutabréf hs. og Stefni - ÍS 5 hs.

8.6 Samþjöppunaráhætta, frh.

Útgefandi - 31.12.2023	Hlutfall	Eignaflokkur A og B	Eignaflokkur C og D	Eignaflokkur E og F
Sjóðfélagar	15,18%	15,18%		
State Street Global Advisors France (1)	9,09%		9,09%	
ÍL-sjóður	7,70%	7,70%		
Arion banki hf.	5,90%	1,35%	1,18%	3,37%
Reykjavíkurborg	5,15%		5,15%	
Vanguard Global Ireland Limited (1)	4,55%	2,28%	2,27%	
US Treasury N/B	3,39%		3,39%	
JP Morgan Investment Management Ltd. (1)	3,09%		3,09%	
Reitir fasteignafélag hf.	2,56%		1,69%	0,87%
PIMCO Funds Global Investor (1)	2,35%		2,35%	
Wellington Luxemburg SA (1)	2,33%		2,33%	
Landsbankinn hf.	2,29%	0,44%	0,83%	1,02%

Tafla 2 12 stærstu mótaðilar EFÍA í lok árs 2023, horft í gegnum hlutabréfasjóðina Stefni - Innlend hlutabréf hs. og Stefni - ÍS 5 hs.

Mótaðilaáhættu á Arion banka má sjá í töflu 3

Eignaflokkur	31.12.2024	31.12.2023
Innlán	1,83%	1,07%
Sértryggð skuldabréf	0,28%	0,28%
Skuldabréf og víxlar lánastofnana, að undanskildum víkjandi skuldabréfum	0,29%	0,41%
Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl félaga, og víkjandi skuldabréf lánastofnana og váttryggingafélaga	0,71%	0,77%
Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0,80%	-
Hlutabréf félaga	2,39%	2,46%
Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0,99%	0,91%
Aðrir fjármálagerningar, þó ekki afleiður	0,24%	-
Samtals:	7,53%	5,90%

Tafla 3 Skipting mótaðilaáhættu Arion banka.

8.7 Lausafjárahætta

Lausafjárahætta er hættan á að sjóðurinn hafi ekki yfir nægu lausu fé að ráða til að standa undir skuldbindingum sínum eða þurfi að selja eignir á óviðunandi verði þegar þær gjaldfalla, t.d. lífeyrisgreiðslur, uppgjör verðbréfavíðskipta og greiðslur vegna reksturs á sjóðnum. Áhættan er mæld með því að flokka eignir sjóðsins eftir seljanleika. Greint er á milli þriggja flokka seljanleika: 1) eignir með víðskiptavakt eða regluleg víðskipti og sjóðir með innlausnarskyldu, 2) aðrar skráðar eignir og 3) óskráðar eignir og sjóðir án innlausnarskyldu. Sjóðurinn stýrir lausafjárahættu með því að greina vænt greiðsluflæði og gæta þess að varðveita nægjanlegt fjármagn í auðseljanlegum eignum svo sjóðurinn geti staðið við skuldbindingar sínar. Áhættustýring greinir stjórn reglulega frá mælingum á lausafjárahættu með skýrslugjöf.

Seljanleikaflokkun	31.12.2024	31.12.2023
Flokkur 1.....	51,7%	50,4%
Flokkur 2.....	19,5%	20,3%
Flokkur 3.....	28,8%	29,3%

8.8 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er hættan á fjárhagslegu tapi vegna ófullnægjandi innri kerfa, stefnu eða verkferla, háttsemi starfsmanna eða ytri þátta. Sjóðurinn stýrir rekstraráhættu með virku innra eftirliti sem er hluti af daglegri starfsemi sjóðsins. Innra eftirlit samanstendur meðal annars af skjalfestum verkferlum, aðskilnaði starfa, ábyrgðum og heimildum starfsmanna ásamt öðrum innri reglum. Sjóðurinn framkvæmir árlega mat þar sem áhættuþættir sem snúa að rekstri sjóðsins eru kortlagðir á skipulegan hátt, möguleg áhrif þeirra greind og virkni stýringa metin. Í framhaldinu er ákveðið hvort grípa eigi til aðgerða til þess að bæta stýringar áhættuþátta. Meðal þeirra rekstraráhættuþátta sem litið er til eru eftirfarandi:

- **Starfsmannaáhætta:** Hætta á að uppsagnir eða veikindi starfsmanna leiði til rekstrarerfiðleika og/eða fjárhagslegs taps.
- **Svikemisáhætta:** Hætta á að sviksemi starfsmanna rekstraraðila eða utanaðkomandi aðila leiði til fjárhagslegs taps.
- **Orðsporsáhætta:** Hætta á að hnekkir á orðspori sjóðsins leiði til fjárhagslegs taps.
- **Upplýsingatækniáhætta og öryggismál:** Áhætta sem getur falist í röngum og/eða ófullnægjandi upplýsingum, tiltækileika upplýsinganna, rangri úrvinnslu þeirra, aðgangsheimildum og öðrum öryggismálum.
- **Lög og reglur:** Hætta á að sjóðurinn starfi ekki í samræmi við lög og reglur, og/eða að lagabreytingar eða túlkun laga leiði til fjárhagslegs taps eða verði sjóðnum íþyngjandi á annan hátt.
- **Skjalaáhætta:** Hætta á að ófullnægjandi skjalagerð eða skjöl, s.s. samningar um eignastýringu og ráðstöfun iðgjalda, séu ekki aðgengileg og/eða vistuð á öruggan hátt.
- **Áhætta vegna útvistunar:** Áhætta sem felst í útvistunarsamningi, þ.m.t. hagsmunaárekstrar sem skapast geta milli sjóðsins og útvistunaraðilans.
- **Upplýsingaáhætta:** Hætta á að upplýsingar sem sjóðurinn lætur frá sér gefi villandi mynd eða leiði til ákvarðanatöku sjóðfélaga á röngum forsendum.
- **Verkferlar og framkvæmd:** Hætta á að mistök starfsmanna, ófullnægjandi verkferlar eða því að verkferlum sé ekki fylgt leiði til fjárhagslegs taps fyrir sjóðinn.
- **Úrskurðaráhætta lífeyris:** Hætta á að lífeyrisúrskurðir séu ekki samkvæmt samþykktum sem getur leitt til endurkrafna og gefið ranga mynd af stöðu sjóðsins.

KENNIÖLUR

FIMM ÁRA YFIRLIT

Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt

	2024	2023	2022	2021	2020
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar.....	(1,01%)	(6,42%)	(6,77%)	6,12%	4,57%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar.....	(1,83%)	(10,61%)	(9,49%)	12,54%	7,42%

Hrein raunávöxtun

Hrein raunávöxtun.....	6,02%	(0,74%)	(14,17%)	11,28%	8,74%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
síðustu 5 ár *.....	1,79%	2,50%	3,00%	7,07%	4,42%
síðustu 10 ár *.....	3,59%	3,43%	4,17%	6,26%	5,38%

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga

Skráðir eignarhlutar í félögum og sjóðum %.....	42,55%	40,36%	35,97%	40,86%	40,95%
Skráð skuldabréf %.....	26,18%	28,91%	34,60%	32,11%	33,88%
Óskráðir eignarhlutar í félögum og sjóðum %.....	15,78%	14,73%	14,29%	14,46%	11,16%
Óskráð skuldabréf %.....	0,67%	0,79%	1,12%	1,14%	1,05%
Afleiðusamningar.....	0,00%	0,00%	0,00%	0,05%	0,12%
Veðlán.....	14,82%	15,21%	14,02%	11,38%	12,84%
Bundnar bankainnstæður.....	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Aðrar fjárfestingar.....	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Eignir í íslenskum krónum.....	60,88%	61,69%	64,50%	65,43%	65,39%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	39,12%	38,31%	35,50%	34,57%	34,61%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

Fjöldi

Meðalfjöldi greiðandi sjóðfélaga	828	768	629	610	704
Fjöldi sjóðfélaga í árslok.....	1.320	1.205	1.138	1.139	1.134
Meðalfjöldi lífeyrisþega.....	242	228	218	211	204
Fjöldi lífeyrisþega	257	251	231	223	212

Hlutfallsleg skipting lífeyris:

Ellilífeyrir.....	80,22%	79,89%	79,62%	78,60%	76,60%
Örorkulífeyrir.....	8,05%	7,92%	7,38%	7,31%	8,35%
Makalífeyrir.....	10,83%	11,33%	11,98%	12,98%	13,80%
Barnalífeyrir.....	0,91%	0,85%	1,02%	1,11%	1,26%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

KENNITÖLUR

	2024	2023	2022	2021	2020
Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld alls.....	3.026	2.858	2.333	1.839	2.408
Lífeyrir alls.....	(1.894)	(1.830)	(1.484)	(1.428)	(1.341)
Hreinar fjárfestingartekjur/(gjöld).....	6.923	4.365	(3.970)	10.431	7.254
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður.....	(139)	(122)	(123)	(112)	(108)
Önnur gjöld.....	0	0	(13)	0	0
Hækkun/(lækkun) á hreinni eign	7.915	5.270	(3.256)	10.731	8.214
Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði.....	62,6%	64,0%	63,6%	77,6%	55,7%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum.....	4,6%	4,3%	5,8%	6,1%	4,5%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna.....	10,7%	7,1%	(6,1%)	15,5%	12,0%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%

ÓFJÁRHAGSLEGAR UPPLÝSINGAR

Starfsemi

Hlutverk Eftirlaunasjóðs FÍA (EFÍA) er að ávaxta iðgjöld sjóðfélaga og tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri. Starfsemi sjóðsins felst þannig einkum í varðveislu og ávöxtun lífeyrissparnaðar sjóðfélaga með það að markmiði að hámarka lífeyrisgreiðslur þeirra að lokinni starfsævi. Sjóðurinn starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997.

Umhverfi og samfélag

Samfélagsábyrgð skiptir EFÍA miklu máli og hefur sjóðurinn að leiðarljósi stjórnunarlega hugmyndafræði sem gengur út á að fyrirtæki og stofnanir viðhaldi jafnvægi á milli fjárhags-, umhverfis og samfélagsþátta og hugi að öllum þessum þáttum við stefnumótun og ákvörðunartöku. Við mat á samfélagsþáttum er mikilvægt að skilgreina hvað í starfsemi fyrirtækis eða stofnunar er veigamest með tilliti til samfélagsþátta og sjálfbærni.

Ein höfuðskylda EFÍA þegar kemur að samfélagsábyrgð lítur að skilgreindu hlutverki hans um að varðveita og ávaxta iðgjöld sjóðfélaga og tryggja sjóðfélögum og eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri. Þetta gerir sjóðurinn með því að sýna ábyrgð í fjárfestingum sínum, leggja áherslu á góða stjórnarhætti, fræðslu til sjóðfélaga um lífeyrismál og góðum árangri í starfsemi sjóðsins.

EFÍA stuðlar að minni pappírnotkun með því að bjóða upp á rafræn yfirlit og rafrænar umsóknir um lífeyrisgreiðslur. Fréttir og fréttabréf sjóðsins eru rafræn.

Rekstur og starfsemi sjóðsins er í höndum Arion banka og vísast því til ófjárhagslegrar upplýsingagjafar bankans hvað varðar umhverfisþætti, félagslega þætti og stjórnarhætti bankans í árs og samfélagsskýrslu Arion banka 2021 vegna rekstrarþátta sjóðsins, eftir því sem við á.

Skýrslu Arion banka má nálgast á heimasíðu bankans undir heitinu Árs- og sjálfbærnisýrsla 2024

Ábyrgar fjárfestingar og góðir stjórnarhættir

Vinna við mótun stefnu EFÍA í ábyrgum fjárfestingum og hluthafastefnu sjóðsins hófst á árinu 2017, á árinu 2018 voru stefnurnar samþykktar af stjórn og í kjölfarið gerðar aðgengilegar á vef sjóðsins.

Eignastýringaraðili sjóðsins, eignastýring fagfjárfesta hjá Arion banka, hefur þróað aðferðafræði og innleitt verklag ábyrga fjárfestinga í starfshætti sína fyrir hönd sjóðsins þar sem horft er til þriggja grunnþátta sjálfbærni; umhverfis- og félagslegra þátta og stjórnarháttar. Samhliða því er sáttmáli Sameinuðu þjóðanna um samfélagsábyrgð fyrirtækja (e. UN Global Compact) hafður til hliðsjónar við eignastýringu EFÍA. Þessi sáttmáli tengist heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun með einum eða öðrum hætti og með því má segja að í starfsemi sjóðsins sé unnið í átt að markmiðunum. Ásamt sáttmála Sameinuðu þjóðanna um samfélagsábyrgð (e. UN Global Compact) er rekstraraðili sjóðsins aðili að meginreglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar (e. UN PRI) og UNEP FI, United Nations Environment Programme Finance Initiative.

Rekstraraðili EFÍA er stofnaðili að IcelandSIF, samtökum um ábyrgar fjárfestingar sem stofnuð voru 2017. Aðilar samtakanna eru starfsleyfis skyld fjármálafyrirtæki, lífeyrissjóðir og tryggingarfélag og er tilgangur þeirra að efla þekkingu fjárfesta á aðferðafræði sjálfbærra og ábyrga fjárfestinga með því að stuðla að aukinni umræðu um málaflokkinn.

Ófjárhagslegar upplýsingar

Starfsemi EFÍA fellur undir ákvæði ársreikningalaga um ófjárhagslega upplýsingagjöf þar sem fjallað er m.a. um stöðu og áhrif félagsins í tengslum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál.

EFÍA metur þær áhættur sem starfsemi sjóðsins getur stafað hætta af. Arion banki, rekstraraðili sjóðsins, hefur framkvæmt sérstakt áhættumat í tengslum við umhverfis- og félagsþætti og stjórnarhætti bankans og upplýst um niðurstöður matsins í árs- og sjálfbærni skýrslu bankans sem er fánaleg á heimasíðu Arion banka.

Við eignastýringu sjóðsins er tekið tillit til UFS (umhverfis, félagslegir hættir og stjórnunarhættir) þátta í allri greiningarvinnu á stökum fjárfestingum eða sjóðum og kallað eftir viðeigandi upplýsingum um UFS þætti sem nýttar eru við heildarmat fjárfestingarákvarðana. Árið 2020 var tekin sú ákvörðun að kaupa hluta af greiningarvinnu frá félaginu Reitun til þess að styrkja enn frekar ferlið við innlenda markaðinn og til að geta lagt aukna áherslu á aðra eignaflokka. Við UFS mat á öðrum eignaflokkum en skráðum innlendum félögum á Aðallista Nasdaq Iceland er einnig stuðst við greiningu Reitunar. Þau félög sem Reitun tekur ekki út en eru í eignasafni, eru metin út frá stefnum, skýrslum tengdum samfélagslegri ábyrgð og/eða öðrum viðeigandi gögnum. Hvað varðar sjóðastýringarfyrirtæki er spurningarlisti sendur út þar sem markmiðið er að svör taki til stefnu þeirra í ábyrgum fjárfestingum, svo sem hvort félög eru aðilar að UN PRI, til hvaða viðmiða sé horft í fjárfestingum ásamt því hvernig rekstraraðili eða sjóður nálgast samfélagsábyrgð í fjárfestingum.

ÓFJÁRHAGSLEGAR UPPLÝSINGAR

Ófjárhagslegar upplýsingar, frh.

Eignastýring Arion banka fyrir hönd EFÍA hefur stigið frekari skref í greiningu á eignasafni sjóðsins. Meðal annars hefur verið lagt mat á kolefnisfótspor beinnar eignar í innlendum skráðum félögum og hlutfall grænna fjárfestinga í eignasafni sjóðsins áætlað. Áætluð nettó CO2 losun vegna beins eignarhlutar í árslok 2024 í innlendum skráðum félögum miðað við tölur frá félögunum fyrir árið 2023 var 10.362x tonn eða 15,19 tonn á hverja 100 m. kr. í eignasafni EFÍA. Í framtíðinni er stefnt að því að ná enn frekar utan um kolefnisfótspor eignasafnsins.

Upplýsingagjöf um sjálfbærni á sviði fjármálaþjónustu og flokkunarkerfi fyrir sjálfbærar fjárfestingar

Þann 1. júní 2023 tóku gildi lög nr. 25/2023 um upplýsingagjöf um sjálfbærni á sviði fjármálaþjónustu og flokkunarkerfi fyrir sjálfbærar fjárfestingar. Lögin innleiddu í íslenskan rétt tvær reglugerðir Evrópusambandsins (ESB). Þar er um að ræða annars vegar reglugerð (ESB) 2019/2088 um upplýsingagjöf tengda sjálfbærni á sviði fjármálaþjónustu (SFDR) og hins vegar reglugerð (ESB) 2020/852 um að koma á ramma til að greiða fyrri sjálfbærri fjárfestingu og um breytingu á reglugerð (ESB) 2019/2088 (flokkunarreglugerð ESB eða flokkunarreglugerðin).

Upplýsingagjöf EFÍA um sjálfbærni á sviði fjármálaþjónustu (SFDR)

Eftirlaunasjóður FÍA birti á árinu yfirlýsingu um sjálfbærniáhættu. En yfirlýsingunni er ætlað að lýsa því hvernig sjóðurinn innleiðir áhættuþætti tengda sjálfbærni í fjárfestingarákvarðanaferli. Greining á sjálfbærniáhættu er unnin samhliða mati á annarri fjárhagslegri áhættu og fer fram áður en fjárfestingarákvörðun er tekin. Aðferðin við mat á sjálfbærniáhættu er breytileg eftir því hvaða fjárfestingarkostur á í hlut, enda getur þýðing sjálfbærniáhættu, tímarammi og aðgangur að viðeigandi upplýsingum verið mismunandi á milli einstakra eignaflokka og tegunda fjárfestinga.

Eftirlaunasjóður FÍA hefur birt yfirlýsingu vegna helstu neikvæðu áhrifa fjárfestingarákvarðana á sjálfbærniþætti, í samræmi við 4. gr. reglugerðar (ESB) 2019/2088 um upplýsingagjöf tengda sjálfbærni á sviði fjármálaþjónustu (SFDR). Sjóðurinn tekur að svo stöddu ekki tillit til neikvæðra áhrifa fjárfestingarákvarðana á sjálfbærniþætti eins og þeir birtast í 4. gr. SFDR. Ástæða þess er sú að núverandi stefna um ábyrgar fjárfestingar sjóðsins ásamt því vinnulagi sem sjóðurinn tileinkar sér er ásættanlegt og sniðið að fjárfestingarstefnu sjóðsins. Eftirlaunasjóður FÍA mun fylgjast með þróun á eftirliti m.t.t. SFDR og annarra gildandi laga og reglugerða sem miða að UFS-þáttum.

Fræðsla til sjóðfélaga

EFÍA telur mikilvægt að sjóðurinn sinni fræðslu til sjóðfélaga um lífeyrismál. Í því sambandi hefur hann á árinu í samtarfi við rekstraraðila sjóðsins staðið reglulega fyrir vel sóttum opnum fræðslufundum um lífeyrissparnað og sértækum upplýsingafundum um EFÍA.

Góðgerðarmál

Samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða er EFÍA ekki heimilt að inna af hendi fjárframlög til góðgerðarmála.

Starfsfólk

Framkvæmdastjóri sjóðsins, ráðinn af stjórn sem eini starfsmaður sjóðsins, stýrir daglegum rekstri en önnur starfsemi, svo sem eignastýring og daglegur rekstur vegna hennar er úthýst til Arion banka samkvæmt rekstrarsamningi. Eftirlaunasjóður FÍA hefur sett framkvæmdastjóra sjóðsins starfsreglur en vísað er til stefnu og reglna Arion banka sem eiga við starfsfólk rekstraraðila, svo sem mannauðs-, starfskjara-, jafnlauna- og jafnréttisstefnu, almennra starfsreglna, siðareglna fyrir starfsfólk, heilsuverndar og öryggisstefnu og reglur um gjafir og skemmtanir og verðbréfavíðskipti starfsmanna. Stefnurnar eru aðgengilegar á vef Arion banka.

Mannauðsstefnan hefur að leiðarljósi að efla mannauð með því að tryggja jöfn tækifæri og kjör starfsfólks af báðum kynjum og að vera eftirsóknarverður vinnustaður. Hvers kyns mismunur á grundvelli kynferðis er í andstöðu við jafnréttisstefnu og jafnréttislög. Jafnframt hefur Arion banki hlotið Jafnlaunavottun VR sem staðfestir að búið er að kerfisbinda launaákvæðanir og innleiða jafnlaunakerfi samkvæmt kröfum ÍST 85:2012.

Mannréttindi og spilling

EFÍA fylgir lögum og reglum sem um starfsemi hans gilda og styður við og virðir mannréttindi í allri sinni starfsemi. Sjóðurinn gerir ríkar kröfur um að samstarfsaðilar sínir virði mannréttindi, rétt til félagafrælsis, réttindi á vinnumarkaði og bjóði upp á góðan og öruggan aðbúnað á vinnustað.

Til að vinna gegn spillingu hefur stjórn sjóðsins t.a.m. sett sér starfsreglur, samskipta- og siðareglur, verklagsreglur um viðskipti stjórnarmanna lífeyrissjóðsins með fjármálagerninga, auk þess að setja fram aðgerðir gegn peningaþvætti, fjármögnun hryðjuverka o.fl. Samsvarandi reglur eru í gildi fyrir starfsmenn sem þjónusta sjóðinn að jafnaði. Þessar reglur má finna í reglum og skilmálum stjórnarháttanna hjá Arion banka. Þar má m.a. finna verklagsreglur vegna hagsmunaárekstra, reglur um viðskipti starfsmanna, aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka, siðareglur o.fl.

FJÁRFESTINGARSTEFNA 2025 - ÚTDRÁTTUR

Forsendur fjárfestingarstefnu

Í 36. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða kemur fram að stjórn skuli móta og kunngera fjárfestingarstefnu fyrir sjóðinn og ávaxta fé sjóðsins innan þeirra marka sem lögin setja. Fjárfestingarstefnan er sett til langs tíma en endurskoðuð að minnsta kosti árlega. Samkvæmt 37. gr. laganna skulu lífeyrissjóðir senda upplýsingar um fjárfestingarstefnu sína fyrir komandi ár til Fjármálaeftirlitsins eigi síðar en 1. desember ár hvert. Fjárfestingarstefnan er birt á heimasíðu sjóðsins. Eignir Eftirlaunasjóðs FÍA skulu ávaxtaðar í samræmi við lög, einkum VII. kafla laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða með síðari breytingum, samþykktum Eftirlaunasjóðs FÍA og samkvæmt reglugerð fjármála- og efnahagsráðuneytisins.

Fjárfestingarstefna Eftirlaunasjóðs FÍA

Í samræmi við það sem að framan greinir skal skipting verðbréfaeignar Eftirlaunasjóðs FÍA í grófum dráttum miðuð við þau eignamörk sem tilgreind eru í töflu 1. Um nánari skiptingu verðbréfa má sjá í töflum 2 og 3. Fjárfestingar sjóðsins skulu vera í samræmi við heimildir í fjárfestingarstefnu og í samræmi við gildandi lög. Heimilt er að nýta vikið mörk í fjárfestingarstefnu til að nýta tækifæri á mörkuðum og/eða til að draga úr áhættu. Eignaskipting getur farið tímabundið út fyrir tilgreind mörk, m.a. vegna skyndilegra breytinga á markaðsgengi verðbréfa. Skal þá leitast við að lagfæra hlutföll í eignasamsetningu eins fljótt og mögulegt er, þó að teknu tilliti til hagsmuna sjóðsins. Eignasamsetning er innan vikmarka fyrir alla eignaflokka og hefur því ekki takmarkandi áhrif á mögulega fjárfestingarstefnu umfram ákvæði laga nr. 129/1997.

	FLOKKAR VERÐBRÉFA	STEFNA	VIKMÖRK
A	a. Ríkisvixlar, ríkisskuldabréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	9%	5-60%
	b. Fasteignaveðtryggð skuldabréf	14%	0-40%
B	a. Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga	3%	0-10%
	b. Innlán	0%	0-20%
	c. Sértryggð skuldabréf	2%	0-30%
C	a. Skuldabréf og vixlar lánastofnana og váttryggingafélaga, undanskilið víkjandi skuldabréf	2%	0-10%
	b. Hlutdeildarskírteini og hlutir í UCITS	30%	0-50%
D	a. Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl félaga, víkjandi skuldabréf lánastofnana og váttryggingafélaga	10%	0-30%
	b. Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	3%	0-15%
E	a. Hlutabréf félaga	6%	0-30%
	b. Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	21%	0-30%
	c. Fasteignir	0%	0-1%
F	a. Afleiður	0%	0-10%
	b. Aðrir fjármálagerningar, þó ekki afleiður	0%	0-10%
	Samtals:	100%	

Tafla 1. Flokkar verðbréfa.

EIGNAFLOKKAR	STEFNA	VIKMÖRK
Innlend skuldabréf og innlán	41%	10-100%
Innlend hlutabréf	12%	0-25%
Innlendar sérhæfðar fjárfestingar	5%	0-15%
Erlend skuldabréf og innlán í erlendum gjaldmiðlum	4%	0-30%
Erlend hlutabréf	28%	0-40%
Erlendar sérhæfðar fjárfestingar	10%	0-15%

Tafla 2. Nánari takmarkanir eftir eðli fjárfestinga

EIGNAFLOKKAR	MARKMIÐ	VIKMÖRK
Víkjandi skuldabréf lánastofnana og váttryggingafélaga	3%	0-6%
Erlendar eignir	42%	0-53%

Tafla 3. Aðrar takmarkanir eftir eðli fjárfestinga.

Grundvöllur sjóðsins og hlutverk

Eftirlaunasjóður FÍA (EFÍA) starfar í samræmi við lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997, reglugerða sem settar eru á grundvelli laganna. Sjóðurinn tekur við iðgjöldum frá launagreiðendum sem gert hafa kjarasamning við Félag íslenskra atvinnuflugmanna (FÍA) og þegar ráðningarbundin starfskjör taka mið af þeim kjarasamningum. Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri í samræmi við samþykktir sjóðsins.

Stjórnarhættir eru byggðir á og mótaðir af starfsreglum stjórnar, samþykktum sjóðsins og áðurnefndum lögum og reglugerðum. Stjórn hefur sett ýmsar stefnur og reglur um starfsemina og gert aðgengilegar sjóðfélögum á heimasíðu sjóðsins. Er hér m.a. átt við starfsreglur stjórnar, starfsreglur endurskoðunarnefndar, samskipta- og siðareglur, persónuverndarstefnu og greiningu á mögulegum hagsmunaárekstrum. Þar má jafnframt nálgast reglur sjóðsins um aðgerðir gegn peningabætti, útvistunarstefnu, verklagsreglur um verðbréfavíðskipti og samþykktir sjóðsins.

Vald ársfundar í málefnum sjóðsins fer samkvæmt lögum nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Allir sjóðfélagar, jafnt greiðendur sem lífeyrisþegar, eiga rétt til að sitja fundinn með málfrelsi og tillögurétt. Atkvæðisrétt á ársfundi eiga sjóðfélagar sem greiða eða eiga geymd réttindi vegna iðgjaldagreiðslna hjá sjóðnum og fer hver sjóðfélagi með eitt atkvæði.

EFÍA hefur gert rekstrarsamning við Arion banka sem tók við rekstri og eignastýringu sjóðsins í byrjun árs 2012. Á árinu 2024 var framkvæmdastjóri sjóðsins starfsmaður Arion banka fram til 1. febrúar, en frá og með þeim degi var hann starfsmaður sjóðsins. Framkvæmdastjóri sjóðsins er eini starfsmaður hans. Arion banki leitast við að annast ávöxtun fjármuna sjóðsins með sem hagkvæmustum hætti og virkri eignastýringu innan ramma fjárfestingarstefnu sjóðsins. Stjórn sjóðsins hefur haft eftirlit með ráðstöfun eigna sjóðsins í samræmi við ákvæði laga nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, samþykktir sjóðsins og starfsreglur stjórnar.

Stjórn, undirnefndir og framkvæmdastjóri

Stjórn sjóðsins fer með yfirstjórn hans. Stjórnin skal fjalla um allar meiriháttar ákvarðanir varðandi stefnumótun sjóðsins og starfsemi hans. Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á því að starfsemi sjóðsins sé í samræmi við lög nr. 129/1997, reglugerðir settar samkvæmt þeim og í samræmi við samþykktir sjóðsins. Stjórn mótar fjárfestingastefnu sjóðsins og áhættustefnu og setur sér starfsáætlun. Hlutverk stjórnar er skilgreint ítarlegar í starfsreglum stjórnar og samþykktum sjóðsins.

Stjórn EFÍA skipa fimm stjórnarmenn og fimm varamenn. Tveir aðalmenn og tveir varamenn skulu tilnefndir af atvinnurekendum, til eins árs í senn, í hlutfalli við iðgjaldagreiðslur þeirra til sjóðsins. Þrír aðalmenn og þrír varamenn skulu kjörnir af sjóðfélögum til tveggja ára í senn. Hið fyrra ár skal kjósa einn aðalmann og tvo varamenn og seinna árið tvo aðalmenn og einn varamann. Sérákvæði er þetta varðar giltu við upphaf kosninga árið 2019. Kosning skal vera rafræn, hefjast á ársfundi og standa í viku. Tryggt skal að fylgt sé ákvæðum 29. gr. laga nr. 129/1997 um samsetningu stjórnar. Stjórnarformaður er Sturla Ómarsson flugstjóri. Hann hefur átt sæti í stjórn EFÍA frá árinu 2010, fyrst sem meðstjórnandi, en formaður stjórnar frá árinu 2013. Varaformaður stjórnar er Kjartan Jónsson flugstjóri en hann tók sæti í stjórn 2019. Meðstjórnendur eru Salvör Egilsdóttir flugstjóri sem tók sæti í aðalstjórn 2020 en hefur setið í varastjórn frá árinu 2018, Sigrún Hjartardóttir forstöðumaður fjárfestingar og áhættustýringar hjá Icelandair sem tók sæti í stjórn 2021 og Magnús Jón Magnússon forstöðumaður Business Control deildar Icelandair sem tók sæti í stjórn 2020. Varamenn eru Arna Óskarsdóttir, Davíð Smári Jóhannsson og Gauti Sigurðsson, kosin af sjóðfélögum en Íris Hulda Þórisdóttir og Ari Guðjónsson tilnefnd af atvinnurekendum. Formlegir stjórnarfundir voru 12 á árinu 2024, stjórn var í öllum tilfellum ákvörðunarþær.

Endurskoðunarnefnd leitast við að tryggja gæði ársreikninga og annarra fjárhagsupplýsinga sjóðsins. Hlutverk hennar er m.a. að hafa eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila, hafa eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits sjóðsins og áhættustýringu hans ásamt því að hafa eftirlit með endurskoðun ársreikninga og öðrum störfum endurskoðanda. Endurskoðunarnefnd setur jafnframt fram tillögu til stjórnar um val á endurskoðanda og metur óhæði hans. Endurskoðunarnefnd fylgir eftir úrbótum á annmörkum sem koma fram hjá innri og ytri endurskoðun. Endurskoðunarnefnd fundar að lágmarki tvisvar sinnum á ári og gefur árlega skýrslu til stjórnar. Guðlaugur Sigurðsson og Sigríður Einarsdóttir voru skipuð í stjórn endurskoðunarnefndar á ársfundi sjóðsins 31. maí 2024 en Magnús Jón Magnússon var skipaður í nefndina á fundi stjórnar 26. júní 2024.

Lánanefnd EFÍA er skipuð af stjórn sem jafnframt setur henni starfsreglur. Í lánanefnd sitja Guðmundur Thorlacius Ragnarsson, framkvæmdastjóri sjóðsins, Sólveig Dröfn Ómarsdóttir, sérfræðingur viðskiptabankasviðs Arion banka, Ólafur Örn Jónsson, sjóðsstjóri eignastýringar Arion banka og Jón Emil Magnússon, teymisstjóri á viðskiptabankasviði Arion banka. Lánanefnd starfar innan þeirra heimilda sem stjórn setur henni með starfsreglum og lánareglum sjóðsins og samkvæmt þeim lögum sem gilda um neytendalán.

Stjórn, undirnefndir og framkvæmdastjóri, frh.

Framkvæmdastjóri sjóðsins frá 10. maí 2023 er Guðmundur Thorlacius Ragnarsson. Hann er með cand.jur-gráðu í lögfræði frá Háskóla Íslands og próf í verðbréfavíðskiptum. Guðmundur býr að víðtækri reynslu innan eignastýringar og reksturs lífeyrissjóða og hefur hann m.a. komið að rekstri EFÍA frá því að hann fluttist til Arion banka árið 2012. Framkvæmdastjóri starfar í samræmi við starfsreglur sem stjórn sjóðsins hefur samþykkt og ber hann ábyrgð gagnvart stjórn á því að sjóðurinn starfi eftir þeim lögum og reglum sem um hann gilda. Helstu skyldur framkvæmdastjóra eru að annast daglegan rekstur sjóðsins í umboði stjórnar og í samræmi við lög 129/1997, reglugerðir settar samkvæmt þeim og samþykktir sjóðsins. Framkvæmdastjóri annast upplýsingagjöf til stjórnar í samræmi við starfsreglur framkvæmdastjóra. Hann ber ábyrgð á því að bókhald sjóðsins sé fært í samræmi við lög og reglur, að fjárfestingastefnu og áhættustefnu sem stjórn hefur sett sé framfylgt og skipulag innra eftirlits sé með þeim hætti sem stjórn hefur samþykkt. Ber hann jafnframt ábyrgð á því gagnvart stjórn að heildar áhættustýring sé fullnægjandi ásamt viðeigandi upplýsingagjöf og viðbrögðum. Framkvæmdastjóri heldur utan um verksemi, ábyrgðir og heimildir starfsmanna og tryggir að ábyrgðinni sé deilt með fullnægjandi hætti. Þá skal framkvæmdastjóri einnig móta viðeigandi markmið fyrir áhættustýringu og innra eftirlit í samstarfi við ábyrgðarmann áhættustýringar og fylgjast með því að eftirlitið sé fullnægjandi og skilvirkt.

Innra eftirlit og áhættustýring

Stjórn EFÍA skjalfestir innra eftirlit sjóðsins árlega og setur jafnframt fram áhættustefnu þar sem greint er frá skipulagi og ábyrgð er varðar heildaráhættustýringu sjóðsins í samræmi við reglugerð um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða nr. 590/2017. Áhættustefnan er þannig hluti af eftirlitskerfi sjóðsins og helst í hendur við fjárfestingarstefnu þar sem stjórn hefur sett takmarkanir á áhættutöku. Áhættustefnunni er einnig ætlað að skapa grundvöll fyrir virka upplýsingagjöf til stjórnar og stuðla að því að stjórn og starfsmenn sem annast rekstur sjóðsins séu meðvitaðir um áhættu og gefist þannig enn betri kostur á því að bregðast við ef áhætta fer út fyrir áætlanleg mörk. Ábyrgðarmaður áhættustýringar EFÍA fylgist með því að fjárfestingar séu í samræmi við fjárfestingarstefnu sjóðsins og innan þeirra vikmarka sem stjórn hans hefur samþykkt. Áhættustýring Arion banka og ábyrgðarmaður áhættustýringar EFÍA gera ársfjórðungslega skýrslu um fjárhagslega áhættuþætti er snúa að sjóðnum og leggja fyrir stjórn. Árlega hefur ábyrgðarmaður áhættustýringar EFÍA umsjón með framkvæmd eigin áhættumats þar sem áhættuþættir sem snúa að rekstri sjóðsins eru kortlagðir á skipulegan hátt og áhrif þeirra könnuð. Í kjölfarið er ákveðið hvaða áhættuþáttum skuli stýrt frekar og með hvaða hætti.

Stjórn EFÍA hefur sett sjóðnum persónuverndarstefnu og er hún birt á vefsvæði hans. Á árinu 2019 tók regluvörður Arion banka við hlutverki persónuverndarfulltrúa sjóðsins. Árlega skilar regluvörður skýrslu til stjórnar um framgang persónuverndarstefnu sjóðsins.

Innri endurskoðun er í höndum innri endurskoðanda Arion banka. Innri endurskoðun starfar sjálfstætt og tekur ekki ákvarðanir sem tengjast daglegri starfsemi sjóðsins. Innri endurskoðun veitir óháða og hlutlæga staðfestingu á innra eftirliti sem ætlað er að bæta rekstur sjóðsins. Innri endurskoðun leggur jafnframt mat á skipulag og virkni vöktunar stjórnenda, hvort heildaráhættustýring og innra eftirlit virki eins og til er ætlast. Stjórn sjóðsins er gerð grein fyrir meginniðurstöðum árlegrar endurskoðunar með skýrslugjöf.

Ytri endurskoðun er framkvæmd af löggiltum endurskoðanda Grant Thornton sem starfar ekki í þágu sjóðsins að öðru en endurskoðun. Markmið ytri endurskoðunar er að komast að raun um hvort ársreikningur gefi glögga mynd af breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris á reikningsárinu og efnahag í lok þess árs og að ársreikningur sé saminn í samræmi við ákvæði laga og reglna sem gilda um starfsemina, samþykktir sjóðsins og góða reikningsskilavenju og að fylgt hafi verið ákvæðum laga og reglna varðandi upplýsingaskyldu viðkomandi sjóðs.

Regluvörður Arion banka leggur árlega fyrir stjórn sjóðsins skýrslu um eftirlit með verðbréfavíðskiptum stjórnarmanna og viðbrögðum bankans við hagsmunaárekstrum. Þá hefur stjórn sjóðsins tilnefnt regluvörð Arion banka sem ábyrgðarmann aðgerða sjóðsins gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka. Skal hann veita stjórn sjóðsins skýrslu um framkvæmd reglna um aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka eigi sjaldnar en árlega.

Víða í regluverki sjóðsins er að finna ákvæði þar sem tekið er á hagsmunaárekstrum, t.d. í starfsreglum stjórnar, í starfsreglum fyrir framkvæmdastjóra og í verklagsreglum um verðbréfavíðskipti. Þá eru til staðar hjá rekstraraðila reglur er varða hagsmunaárekstra og starfsmönnum rekstraraðila sem starfa fyrir sjóðinn ber að fylgja.